

**РЕПУБЛИКА СРПСКА  
ВЛАДА**

**Е**

**Приједлог**

**ЗАКОН  
О УНУТРАШЊОЈ ПЛОВИДБИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

**Бања Лука, април 2019. године**

## ЗАКОН О УНУТРАШЊОЈ ПЛОВИДБИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

### ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

#### Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин коришћења унутрашњих вода и обала унутрашњих вода Републике Српске за пловидбу, безбједност пловидбе на унутрашњим водама Републике Српске, објекти безбједности пловидбе, пловила, бродске исправе, поступак уписа у уписник и брисања пловила из уписника, способност пловила за пловидбу, бродари, превоз робе и путника, пловидбене незгоде, ријечни информациони систем, техничко одржавање водних путева.

#### Члан 2.

Поједини изрази употријебљени у овом закону имају следеће значење:

1) АДН је европски споразум о међународном превозу опасних материја унутрашњим пловним путевима,

2) брод без сопственог погона је пловило које нема сопствени машински уређај за погон, као и пловило чији се машински уређај користи за премјештање у луци или мјестима укрцавања или искрцавања,

3) брод са сопственим погоном је пловило који има сопствени машински уређај за погон,

4) водни пут је дио унутрашњих вода на коме се обавља пловидба, категорисан и отворен за пловидбу,

5) домаће пловило је пловило које је уписано у Уписник пловила Републике Српске (у даљем тексту: Уписник),

6) ENI број је европски јединствени идентификацијски број пловила,

7) јавно пловило је пловило које употребљавају органи управе и које служи искључиво у непривредне сврхе,

8) јахта унутрашње пловидбе је пловило регистровано за пловидбу на унутрашњим водама, које служи за рекреацију, спорт и разоноду и које може да се користи за личне потребе или за привредну дјелатност,

9) купалиште је водени и копнени простор на обалама унутрашњих вода, тај простор је одредила капетанија и намијењен је за рекреативно коришћење,

10) марина је пристаниште за посебне намјене на унутрашњим водама намијењено за прихват, чување и опрему пловила, која служе за рекреацију, спорт и разоноду,

11) међународни пловни пут је водни пут на коме се примјењује међународни режим пловидбе и на коме је дозвољена пловидба пловилама свих застава,

12) међудржавни водни пут је водни пут на којем се примјењује међудржавни режим пловидбе и на којем је дозвољена пловидба пловилама под заставом граничних држава на том водном путу,

13) пловило означава сваки пловни објекат, укључујући брод, технички пловни објекат, јахту, чамац, плутајући објекат, пловило које обавља риболов и друге објекте који су оспособљени за пловидбу и који учествују у пловидби,

14) пловило које обавља риболов је пловило које је намијењено за риболов уз помоћ мреже, узица, рибарске коче или других риболовних справа које ограничавају способност маневрисања, осим пловила које је намијењено за риболов вучењем удице или другим риболовним справама које не ограничавају способност маневрисања,

15) потисница је пловило које нема сопствени погон и кормиларски уређај,

16) пристан је мјесто уз обалу водног пута изван луке, односно пристаништа, одређено за повремено пристајање пловила ради укрцавања, односно искрцавања путника и утовара, односно истовара робе,

17) распрема је привремено повлачење пловила из експлоатације и смјештај на одређеном дијелу унутрашњих вода,

18) ријечни информациони сервиси (у даљем тексту: РИС) су усаглашене информационе услуге намијењене као подршка управљању пловидбом на водним путевима, укључујући, ако је то оправдано, и везу са другим видовима саобраћаја,

19) скела је пловило намијењено за превоз лица, робе и животиња са једне на другу обалу унутрашњих вода,

20) страно пловило је пловило стране припадности које је уписано у страни уписник пловила,

21) страно јавно пловило је пловило које употребљава јавни орган других држава, а које није ратно пловило и које служи искључиво у непривредне сврхе,

22) танкер је пловило намијењено за превоз терета у течном, односно гасном стању,

23) тегљач, односно потискивач је пловило намијењено за тегљење, односно потискивање других пловила,

24) тегљеница је пловило без сопственог погона који има кормиларски уређај,

25) теретно пловило је пловило намијењено за превоз терета,

26) технички пловни објекат је објекат опремљен механичким уређајем за обављање техничких радова на унутрашњим водама, са сопственим погонским машинским уређајем или без њега (пловећа направа, багер, елеватор, дизалица, пловна радионица, платформа и сличне пловеће направе и пловећа постројења),

27) товариште је дио водног пута и са њим непосредно повезани простор на обали, изван луке или пристаништа, који је намијењен привременом обављању утовара, односно истовара одређених врста терета (шљунак, пијесак и слично).

### Члан 3.

(1) Унутрашње воде Републике Српске (у даљем тексту: унутрашње воде) су ријеке, канали, језера и остали водени простори Републике Српске на чијим се, одређеним пловним путевима, обавља пловидба у складу са овим законом.

(2) Одлуку о одређивању пловних путева на унутрашњим водама Републике Српске доноси Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

### Члан 4.

Унутрашње воде из члана 3. став 1. овог закона су општа добра у својини и посједу Републике Српске.

## Члан 5.

(1) Пловила на унутрашњим водама су пловни и плутајући објекти.

(2) Пловни објекти су пловила намијењена за пловидбу на унутрашњим водама (бродови, чамци, јахте, скеле, сплавови, технички пловни објекти) и други објекти који се на основу својих техничких карактеристика могу користити за пловидбу и који учествују у пловидби на унутрашњим пловним путевима Републике Српске.

(3) Плутајући објекти су пловила без сопственог погона која су намијењена за плутање на унутрашњим водама, стално су привезана или положена на дно унутрашњих вода (пристани, понтони, понтонски мостови, плутајући хангари, плутајуће платформе, плутајуће радионице, плутајућа складишта, угоститељски објекти, стамбене лађе, сплавови – кућице за одмор и рекреацију, ријечна и језерска купатила, воденице, рибарске тикваре и слични плутајући објекти, односно плутајућа постројења).

## ГЛАВА II БЕЗБЈЕДНОСТ ПЛОВИДБЕ

### 1. Заједничке одредбе

#### Члан 6.

(1) Безбједност пловидбе обухвата услове, правила, техничка правила и мјере које обавезно испуњавају пловила, посада пловила, водни путеви и објекти безбједности да би се омогућила безбједна пловидба.

(2) Министар саобраћаја и веза (у даљем тексту: министар) доноси правилнике којима се прописује начин остваривања заштите људи, ствари и животне средине, као и поступци испитивања узрока удеса домаћих и страних цивилних пловила на унутрашњим водама Републике Српске.

#### Члан 7.

Бродари, заповједници пловила, правна лица која управљају луком или пристаништем, или која су овлашћена за одржавање и обиљежавање унутрашњих пловних путева Републике Српске дужна су да организују и врше надзор над обављањем послова, који се односе на безбједност пловидбе и да воде евиденцију о подацима, који су од значаја за безбједност пловидбе.

### 2. Режији пловидбе и пловидба

#### Члан 8.

(1) На пловним путевима унутрашњих вода могу се прописати следећи режими пловидбе:

- 1) међународни режим пловидбе,
- 2) међудржавни режим пловидбе,
- 3) домаћи режим пловидбе.

(2) Влада доноси Одлуку о режимима пловидбе на пловним путевима унутрашњих вода Републике Српске.

## Члан 9.

(1) Пловидба на унутрашњим водама се може обављати бродовима, чамцима, јахтама, скелама и техничким пловним објектима унутрашње пловидбе на начин и под условима прописаним овим законом.

(2) Министар доноси правилник којим се утврђују услови за пловидбу пловних и премјештање плутајућих објеката.

## Члан 10.

(1) Страна пловила могу да плове пловним путевима унутрашњих вода на којима важи прописани режим пловидбе.

(2) Страна пловила могу да плове и другим пловним путевима унутрашњих вода ради уласка у луку, односно пристаниште отворено за међународни саобраћај.

(3) На страним пловилима обавезно се истиче застава државне припадности када плове или се налазе на унутрашњим водама Републике Српске.

(4) Министар доноси правилник којим се утврђују услови пловидбе и боравка страних пловила на унутрашњим водама Републике Српске.

## Члан 11.

(1) Страно пловило у распреси може да борави на унутрашњим водама само на основу одобрења надлежне капетаније.

(2) Страно пловило које је због више силе, или неког другог оправданог разлога упловило у унутрашње воде на којима важи посебан режим пловидбе, обавезно је да се одмах пријави органу надлежном за граничну контролу и надлежној капетанији.

(3) Пловидба у граничном појасу на ријекама и језерима Републике Српске обавља се под условима и на начин прописан овим законом и прописима о граничној контроли.

(4) Министар доноси правилник којим се утврђују услови боравка страних пловила у распреси и упловљавања страних јавних пловила у унутрашње воде Републике Српске.

## 3. Пловни путеви

## Члан 12.

(1) Пловни пут је дио водног пута прописане дубине, ширине и других техничких карактеристика, који је уређен, обиљежен и безбједан за пловидбу.

(2) Није дозвољено са пловила избацивати, излијевати или испуштати отпад, предмете или материје које могу угрозити безбједност пловидбе, животе и здравље људи и узроковати онечишћење животне средине.

(3) Оштећени, насукани или потопљени пловни и плутајући објекти који ометају или угрожавају безбједност пловидбе или представљају стварну и непосредну опасност од загађивања обавезно се уклањају са пловног пута.

(4) Плутајући или технички објекти којима се одржавају или искоришћавају природна богатства корита и обала постављени су тако да не ометају пловидбу, а њихове активности се обављају уз претходно прибављену сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

### Члан 13.

(1) Техничким одржавањем водних путева осигурава се безбједна пловидба и пловност пута према утврђеним категоријама.

(2) Под техничким одржавањем водних путева подразумева се следеће:

- 1) планирање и извршавање послова хидрографских мјерења,
- 2) хидротехнички радови,
- 3) обиљежавање водних путева,
- 4) постављање и одржавање објеката безбједности,
- 5) одржавање прописаних техничких карактеристика пловног пута,
- 6) одржавање објеката, уређаја и опреме који служе за РИС,
- 7) уклањање из пловног пута плутајућих и потонулих предмета који угрожавају безбједност пловидбе,
- 8) интервентно одржавање пловног пута по налогу водног инспектора.

(3) Министар доноси правилник којим се утврђују услови за техничко одржавање водних путева Републике Српске.

### Члан 14.

(1) Пловни пут се одржава и обиљежава у складу са прописаним режимом пловидбе, односно категоријом пловног пута.

(2) Изградњу, уређивање и обиљежавање пловног пута и одржавање пловности врши правно лице које овласти Министарство саобраћаја и веза (у даљем тексту: Министарство).

(3) Изградња нових, уређење и одржавање постојећих пловних путева и објеката безбједности пловидбе на унутрашњим водама обавља се на начин утврђен прописима из области унутрашње пловидбе, заштите вода, уређења простора и грађења и заштите животне средине.

### Члан 15.

(1) Пловни путеви на унутрашњим водама одржавају се у таквом стању да испуњавају услове за безбједну пловидбу у складу са прописаним режимима пловидбе, односно категоријама водних путева.

(2) Категоризација водних путева врши се на основу техничких и експлоатационих карактеристика утврђених међународним уговором.

(3) Влада доноси Одлуку о категоризацији водних путева, ознакама и начину означавања и обиљежавања пловних путева на унутрашњим водама Републике Српске.

### Члан 16.

(1) Капетанија је дужна да привремено ограничи или забрани пловидбу пловним путевима ако је угрожена безбједност пловидбе, животи људи, имовина и животна средина.

(2) У случају из става 1. овог члана, Капетанија издаје „саопштење бродарству“, којим обавјештава кориснике пловног пута о стању на одређеним дијеловима пловног пута и привремено уређује пловидбу.

(3) Капетанија је обавезна да, на захтјев организатора спортског догађаја или јединице локалне самоуправе, одреди и означи простор унутрашњих вода намијењен за спорт, рекреацију и разоноду.

(4) Капетанија издаје одобрења за активности на пловном путу које могу да утичу на прописани режим пловидбе.

#### Члан 17.

(1) Инвеститор или власник објеката или средстава која представљају сталне или привремене препреке на пловном путу (мостови, каблови, потонули објекти и томе слично) дужан је да, у року који одреди Капетанија, постави и одржава свјетла и знакове за обиљежавање тих препрека, а по потреби и да те препреке уклони са пловног пута.

(2) Ако лице из става 1. овог члана не постави прописано свјетло или други знак, или ако постављено свјетло или други знак не одржава у исправном стању или не уклони препреке, правно лице из члана 14. став 2. овог закона поставља, на терет лица из става 1. овог члана, прописано свјетло или други знак, односно доводи у исправно стање неисправно свјетло или други знак или уклања препреке.

#### Члан 18.

(1) Капетанија издаје одобрење да се на пловном путу могу одржавати спортски догађаји или приредбе.

(2) Захтјев за издавање одобрења из става 1. овог члана, организатор спортског догађаја или приредбе подноси Капетанији, најмање 15 дана прије почетка одржавања догађаја или приредбе.

(3) Капетанија је дужна да, о одржавању спортског догађаја или приредбе, обавијести учеснике у пловидби, најмање осам дана прије почетка спортског догађаја или приредбе.

(4) Организатор из става 2. овог члана обавезан је да, прије почетка спортског догађаја или приредбе, обиљежи пловним ознакама, уређајима или предметима дио пловног пута на коме се догађај одржава, те да их у року од 24 часа после одржаног спортског догађаја или приредбе, уклони са пловног пута.

(5) Ако организатор спортског такмичења, односно приредбе не изврши обавезу из става 4. овог члана, правно лице из члана 14. став 2. овог закона извршиће уклањање о трошку организатора, на захтјев Капетаније.

(6) Спортски догађај или приредба на унутрашњим водама, односно унутрашњим пловним путевима, који чине гранични појас, организује се у складу са прописима којима се уређује област граничне контроле и прелазак државне границе.

### 4. Објекти безбједности пловидбе

#### Члан 19.

Објекти безбједности пловидбе на унутрашњим водама су:

1) објекти за техничко побољшање услова за пловидбу (сидришта, зимовници, зимска склоништа, паралелне грађевине, преграде, бране, бродске преводнице, обалоутврде, хидрограђевински и други објекти који су у функцији пловидбе) и

2) објекти за обиљежавање и сигнализацију (пловни и обални сигнали и ознаке, РИС, оптички, електрични, електронски, радарски и други слични објекти, сигналне станице и радио-станице намијењене безбједности пловидбе и други слични објекти).

## Члан 20.

(1) Објекти безбједности пловидбе се изграђују, постављају, одржавају и обиљежавају у зависности од категорије пловног пута и режима пловидбе, а њихово уредно функционисање обезбјеђује се на начин утврђен прописима који уређују област пловидбе и заштите вода.

(2) Капетанија доноси правила о реду у објектима безбједности из става 1. овог члана, уз претходно прибављену сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(3) Капетанија издаје одобрење и прописује наутичко-техничке услове за формирање товаришта у сврху утовара, односно истовара одређених врста терета (шљунак, пијесак и слично), уз претходно прибављену сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(4) Послове из става 1. овог члана врши правно лице које овласти Министарство.

## Члан 21.

(1) Корисници пловних путева на унутрашњим водама плаћају накнаду за коришћење објеката безбједности пловидбе из члана 19. овог закона.

(2) Накнаду не плаћају јавна пловила.

(3) Накнада из става 1. овог члана износи од 50 КМ до 1000 КМ.

(4) Министар доноси правилник којим се прописују критеријуми за утврђивање висине накнаде.

## Члан 22.

Корисници пловних путева на унутрашњим водама одговарају за штету коју нанесу објектима безбједности пловидбе из члана 19. овог закона.

## 5. Луке и пристаништа

### Члан 23.

(1) Лука, односно пристаниште је водни и са водом непосредно повезани копнени простор који је намијењен за пристајање, сидрење и заштиту пловних објеката, као и укрцавање и искрцавање путника и робе.

(2) Лука, односно пристаниште обавезно испуњава услове о безбједности пловидбе прописане у члану 6. став 1. овог закона.

(3) Водни простор луке, односно пристаништа није дозвољено при ниском водостају проширивати на пловни пут.

(4) Капетанија одређује и, по потреби, означава границе водног и копненог дијела луке, односно пристаништа, уз претходно прибављену сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

(5) Капетанија прописује правила о реду у лукама, односно пристаништима.



## Члан 24.

(1) Луке, односно пристаништа могу бити отворени за јавни саобраћај (међународни и унутрашњи) или пристаниште за сопствене потребе превозника у оквиру обављања његове дјелатности (пристаниште за шљунак и пијесак, грађевински материјал и слично), ако су испуњени услови за безбједност пловидбе прописани у члану 6. став 1. овог закона.

(2) Влада доноси одлуку којом се утврђују луке, односно пристаништа намијењена за међународни саобраћај, као и услови које обавезно испуњавају луке, односно пристаништа намијењена за међународни саобраћај.

## Члан 25.

(1) Правно лице које управља луком, односно пристаништем дужно је да одржава луку, односно пристаниште на начин којим се омогућава безбједно упловљавање, боравак и испловљавање пловила.

(2) Правно лице из става 1. овог члана дужно је да, под једнаким условима, омогући свим пловилама коришћење објеката у луци, односно пристаништу према њиховој намјени и у границама расположивих капацитета.

(3) Правно лице које управља луком или пристаништем који испуњавају услове за склањање пловила у случају елементарних непогода, дужно је да, под једнаким условима, свим пловилама обезбиједи коришћење луке, односно пристаништа, као и објеката безбједности пловидбе док трају елементарне непогоде.

(4) У начину коришћења луке, односно пристаништа отвореног за међународни јавни саобраћај и плаћања лучких, односно пристанишних накнада, страна пловила су, под условом узајамности, изједначена са домаћим пловилама.

## Члан 26.

(1) Заповједник домаћег или страног пловила дужан је да при упловљавању и испловљавању из унутрашњих вода Републике Српске, при упловљавању у луку, односно пристаниште, приликом боравака на унутрашњим водама, лукама, односно пристаништима, приликом контроле пловила, посаде, путника, терета и приликом контроле укрцавања, односно искрцавања лица поступа на начин који је одређен прописима којима се уређује област граничне контроле и прелазак државне границе.

(2) Правно лице које управља луком, односно пристаништем, бродари и заповједници пловила дужни су да, током вршења контроле из става 1. овог члана, обезбиједи услове за рад органа који врше контролу.

## **6. Сидриште, зимовник и зимско склониште**

## Члан 27.

(1) Сидриште је опремљени и обиљежени дио водног пута на којем се може вршити безбједно сидрење и маневрисање пловила и чија дубина не може бити мања од дубине прописане за пловни пут на коме се сидриште налази.

(2) Зимовник је изграђени или природни водни простор на водном путу који је уређен и оспособљен тако да представља сигурно склониште за пловила од оштећења ледом, високог водостаја или осталих временских непогода.

(3) Зимско склониште је природни дио водног простора на унутрашњем пловном путу, који служи за нужни смјештај пловила ради заштите од оштећења приликом непосредног надоласка леда или услед високог водостаја.

(4) Грађевинска дозвола за изградњу објекта безбједности пловидбе издаје се у складу са прописима из области уређења простора и грађења.

#### Члан 28.

(1) Зимовници на унутрашњим пловним путевима обавезно испуњавају услове за безбједан боравак пловила.

(2) Министар доноси правилник којим се прописују услови за боравак пловила у зимовницима.

(3) Влада доноси одлуку којом се одређују зимовници на унутрашњим пловним путевима Републике Српске на којима се примјењује међународни или међудржавни режим пловидбе и прописује услове које обавезно испуњавају зимовници.

### 7. Обалне радио-станице и ријечни информациони систем

#### Члан 29.

(1) Обалне радио-станице врше радио-службу, у сврху осигурања безбједности пловидбе, као и за комуникацију са надлежним капетанијама, лукама и бродарима.

(2) Брод са сопственим погоном и технички пловни објекти дужни су да имају радио-станицу и да, за вријеме пловидбе, организују службу бдијења, у складу са прописима који уређују радио-саобраћај.

(3) Министар доноси правилник којим се прописује начин и услови рада радио-службе за безбједност унутрашње пловидбе у Републици Српској.

#### Члан 30.

(1) На пловном путу на којем је успостављен међународни режим пловидбе успоставља се ријечни информациони систем (РИС), у циљу пружања информационих услуга у планирању и управљању пловидбом, који је под једнаким условима доступан свим корисницима система.

(2) Сва пловила која плове у подручју РИС-а, осим чамаца, дужна су да користе услуге и информације РИС-а.

(3) РИС се успоставља тако да омогући ефикасно и међусобно усаглашено повезивање са информатичким системима других врста саобраћаја.

(4) РИС обухвата услуге којима се обезбјеђују информације о пловидби, саобраћају, управљању саобраћајем, статистичке информације, информације за потребе царинске и полицијске службе, информације о незгодама на пловном путу и информације о лучким и другим таксама.

(5) Информације из става 3. овог члана садрже:

- 1) географске,
- 2) хидролошке,
- 3) саобраћајне и административне информације у вези са пловним путем у зони РИС-а,

- 4) тактичке саобраћајне информације које утичу на доношење тренутних одлука заповједника пловила или оператера,

5) стратешке саобраћајне информације које утичу на средњорочне и дугорочне одлуке корисника РИС-а.

(6) РИС поруке и записи обавезно су заштићени од неовлашћеног приступа, измјене или губитка података.

## **ГЛАВА III ПЛОВИЛА**

### **1. Утврђивање способности бродова за пловидбу**

#### **Члан 31.**

(1) Брод унутрашње пловидбе (у даљем тексту: брод) је пловило регистровано за пловидбу на унутрашњим водама, дужине трупа од 20 метара и више, истиснине од 100 тона и више, и које је оспособљено за превоз више од 12 **лица**, као и тегљач и потискивач без обзира на дужину, ширину или истиснину.

(2) Бродар је власник пловила или купац који је као држалац пловила, носилац пловидбене одговорности.

(3) Путничко пловило је пловило намијењено и оспособљено за превоз више од 12 путника.

(4) Путник је свако лице на пловилу, осим дјете млађе од једне године, лица запослених на пловилу у било ком својству и чланова њихове породице.

#### **Члан 32.**

(1) Брод је способан за пловидбу у одређеним зонама пловидбе и за одређену намјену, ако:

1) испуњава услове прописане Техничким правилима за статутарну сертификацију бродова унутрашње пловидбе (у даљем тексту: Техничка правила),

2) има прописани број стручно оспособљених чланова посаде,

3) је смјештај и број укрцаних путника на пловилу у складу са прописаним условима за превоз путника,

4) је терет на пловилу укрцан у складу са добијеном теретном линијом, односно слободним боком и правилним начином распореда терета.

(2) Способност брода за пловидбу утврђује се вршењем техничког надзора којим се провјерава да ли брод испуњава захтјеве прописане Техничким правилима.

(3) Способност за пловидбу брода који превози опасну робу утврђује се вршењем техничког надзора у складу са одредбама АДН-а, овог закона и прописа којима се уређује превоз опасног терета.

(4) Правно лице овлашћено за утврђивање способности брода за пловидбу издаје исправу о способности брода за пловидбу, којом се потврђује да брод испуњава захтјеве из става 2. овог члана.

(5) Висина накнаде за вршење техничког надзора одређује се уговором између власника брода, односно бродара и правног лица из става 4. овог члана.

### Члан 33.

Технички надзор брода обухвата:

1) одобравање техничке документације на основу које се брод гради или изводе радови на његовој преправци и техничке документације на основу које се израђују материјали, машине, уређаји и опрема, који су намијењени за градњу, преправку и поправку брода,

2) надзор над градњом и преправком брода који се врши у току његове градње или извођења радова на његовој преправци и надзор над изработом материјала, машина, уређаја и опреме из тачке 1. овог члана, који се врши у току њихове израде, а то се потврђује увјерењем, као и надзор над изработом, уградњом и смјештајем машина, уређаја и опреме у брод,

3) преглед бродова, укључујући и надзор над извођењем поправки и обнављањем оних дијелова брода за које је прегледом утврђено да их је потребно поправити или обновити.

### Члан 34.

(1) Прегледи бродова могу бити основни, редовни и ванредни прегледи.

(2) Основни преглед је обавезан преглед којем подлијеже брод прије његовог уписа у Уписник бродова и сваки пут када се броду трајно мијења његова намјена или проширују зоне пловидбе, и то прије почетка његовог коришћења.

(3) Редовни преглед брода је преглед, којем подлијеже брод у периодима прописаним техничким правилима правног лица овлашћеног за утврђивање способности брода **за пловидбу**.

(4) Ванредни преглед брода обавља се после претрпљене хаварије или утврђеног недостатка, који може утицати на способност брода за пловидбу, када се врше веће поправке или обнове брода изван захтјева који произлазе из основног, редовног или ванредног прегледа брода, у случају када је брод био у дугој распреси или када је рок важења исправе о способности брода за пловидбу истекао дуже од једне године, код привремене промјене намјене или проширења зоне пловидбе и у осталим случајевима прописаним техничким правилима правног лица из члана 32. став 4. овог закона.

(5) Висина накнаде за преглед брода одређује се уговором између власника, односно бродара и правног лица из става 3. овог члана.

### Члан 35.

(1) Преглед брода ради утврђивања његове способности за обављање пробне вожње је преглед којем подлијеже брод прије поласка на пробну пловидбу.

(2) Министар доноси правилник којим се прописује начин обављања пробне вожње.

### Члан 36.

Послије обављеног надзора над градњом, односно преправком брода или после обављеног било којег прегледа брода, није дозвољено да се обављају било какве промјене или преправке структуре трупа брода, машина, уређаја и опреме, а да се претходно није обавијестило правно лице из члана 34. став 3. овог члана.

## Члан 37.

Одредбе овог закона које се односе на утврђивање способности брода за пловидбу примјењују се и на: скеле, техничке пловне објекте, потиснице, тегљенице, плутајуће објекте намијењене за обављање привредне дјелатности и плутајуће објекте за непривредне сврхе (разоноду, спорт и рекреацију) ако је дужина пловила 20 метара и више и истиснине 100 тона и више.

## 2. Баждарење пловила, исправе и књиге пловила

### Члан 38.

(1) Баждарењем пловила утврђује се највећа дозвољена истиснина, као и истиснине за одређене водне линије, а баждарењем пловила које превози терет и носивост пловила, у зависности од газа пловила.

(2) Баждарење пловила врши правно лице из члана 32. став 4. овог члана, у складу са техничким правилима.

(3) Стране исправе о баждарењу признају се по основу узајамности.

(4) Поновно баждарење домаћег пловила врши се ако:

1) се послѣ баждарења пловила изврше преправке због којих се пловилу мијења највећа дозвољена истиснина за одговарајући газ или највећа носивост,

2) се посумња у исправност извршеног баждарења,

3) је истекло важење свједочанства о баждарењу.

(5) У зависности од извршених преправки пловила, поновно баждарење може да се врши у цјелини или дјелимично.

### Члан 39.

(1) На пловилу се обавезно налазе исправе које служе као доказ о идентитету, способности пловила за пловидбу, техничким подацима и осталим својствима пловила.

(2) У књиге које се воде на пловилима уносе се подаци о пловилу, **посади пловила**, важнијим догађајима и обављеним радњама на пловилу, као и подаци у вези са пловидбом и водним путем.

(3) Исправе и књиге воде се на једном од службених писама у Републици Српској, а на захтјев власника пловила, односно бродара и на једном од језика утврђених међународним конвенцијама.

(4) Исправе и књиге се обавезно налазе на пловилу и уредно воде, а показују на захтјев инспекције, Капетаније и других овлашћених органа.

(5) Исправе и књиге пловила без посаде чувају се код власника пловила, а њихове копије на пловилу у чијем се саставу налазе.

(6) Исправе страних пловила признају се, под условом узајамности.

(7) Министар доноси правилник којим се прописује садржај, обрасци и начин вођења исправа и књига пловила.

### Члан 40.

(1) Пловила, осим чамаца, имају бродско свједочанство, у које Капетанија уписује податке из уписника у који је пловило уписано.

(2) Пловило без посаде, на трупу или на стално причвршћеној плочи или табли на трупу, обавезно има натпис који садржи основне податке из бродског свједочанства.

(3) Кад се пловила промијени име, лука, односно пристаниште уписа, тонажа, врста погона, знак распознавања, намјена или зона пловидбе, мијења се и бродско свједочанство.

(4) Унос података о извршеном техничком прегледу у бродско свједочанство и замјену бродског свједочанства врши капетанија која је пловило уписала, а свједочанство се продужава сваке године.

#### Члан 41.

(1) Пловило обавезно има свједочанство о баждарењу.

(2) Свједочанством о баждарењу пловила које превози терет доказује се истиснина за сваки центиметар газа, а код осталих пловила – истиснина при највећем дозвољеном газу и газу празног пловила, као и слободни бок пловила.

(3) Свједочанство о баждарењу пловила без посаде може се замијенити натписом на трупку пловила или стално причвршћеној плочи или табли на трупку који садржи податке о носивости из свједочанства, са овјереном копијом тог свједочанства, која се налази на пловилу без посаде или тегљачу, односно потискивачу.

(4) Свједочанство о баждарењу издаје правно лице из члана 34. став 3. овог закона.

(5) У случају да се због преправки извршених на пловилу мијења његова истиснина, издаје се ново свједочанство о баждарењу.

(6) Свједочанство о баждарењу за теретне бродове издаје се на период од 10 година, а за остале бродове на 15 година.

(7) Свједочанство о баждарењу може се продужити за наредних 10 година за теретне бродове, односно 15 година за остале бродове, ако се утврди да подаци о истиснини или носивости одговарају стању на броду.

#### Члан 42.

(1) На броду који има сопствени погон обавезно се води бродски дневник, у који се уписују подаци о пловидби, броду и посади брода.

(2) На броду који има посаду обавезно се води здравствени дневник.

(3) На броду који превози уља и броду које користи течно уље обавезно се води књига о уљима.

(4) На техничком пловном објекту обавезно се води књига рада.

(5) Путнички брод обавезно има књигу стабилитета.

(6) Дневник из става 1. овог члана попуњава и овјерава Капетанија.

(7) Дневник из става 2. овог члана и књигу о уљима попуњава Капетанија.

#### Члан 43.

(1) На броду са посадом обавезно се налази попис посаде.

(2) Попис посаде садржи податке о лицима укрцаним на брод као члановима посаде, њиховој стручној оспособљености и пословима које обављају и укрцаним члановима породице члана посаде укрцаоног на брод.

(3) Књигу пописа посаде попуњава Капетанија.

#### Члан 44.

(1) На броду који је био загађен глодарима (мишевима и пацовима) обавезно се налази увјерење о дератизацији.

(2) На броду који није био загађен глодарима налази се увјерење о ослобађању од дератизације, којим се доказује да је брод за одређено вријеме, које је утврђено у увјерењу, ослобођен од вршења дератизације.

(3) Увјерење о дератизацији и увјерење о ослобађању од дератизације издаје орган управе надлежан за послове здравља и здравствене заштите.

#### Члан 45.

(1) На пловилу које има радио-уређај обавезно се налази свједочанство о безбједности радио-уређаја, осим пловила које користи орган управе надлежан за унутрашње послове.

(2) На пловилу које има радио-уређај обавезно се води радио-дневник.

## ГЛАВА IV ПЛОВНИ ОБЈЕКТИ

### 1. Чамци

#### Члан 46.

(1) Чамац је пловило регистровано за пловидбу на унутрашњим водама, дужине трупа до 20 метара и истиснине до 100 тона, које превози највише 12 лица, осим тегљача, потискивача и пловила које служи за покретање бочног састава.

(2) Страни чамац је пловило које има страну државну припадност и који се сматра чамцем према прописима државе у којој је уписан.

#### Члан 47.

Чамци унутрашње пловидбе могу бити:

1) за привредне сврхе (јавни превоз путника и ствари, привредни риболов и обављање регистроване привредне дјелатности),

2) за непривредне сврхе (за разоноду, спорт, рекреацију и слично),

3) за јавне потребе (чамци намијењени за обављање дјелатности од општег интереса који служе искључиво у непривредне сврхе, као што су чамци Капетаније, инспекције, органа унутрашњих послова, чамци које користе ватрогасне јединице, цивилна заштита и органи који обављају царински и гранични надзор).

#### Члан 48.

(1) Чамци могу пловити у одређеним границама пловидбе и за одређену намјену ако је:

1) утврђена њихова способност за пловидбу, која се односи на конструкцију чамца, његова пловна својства, погонске и друге уређаје и опрему,

2) ако су уписани у уписник чамаца,

3) ако чамцем управља лице које је стручно оспособљено за управљање чамцем.

(2) Чамци који нису уписани у уписник чамаца, не могу боравити у унутрашњим водама Републике Српске.

(3) Стране исправе о способности чамаца за пловидбу, исправе о баждарењу и исправе о стручној оспособљености лица за управљање чамцем признају се по основу узајамности.

#### Члан 49.

- (1) Способност чамца за пловидбу утврђује се прегледом.
- (2) Преглед чамца може бити основни, редовни и ванредни.
- (3) Основни преглед је преглед чамца којим се провјерава конструкција трупа чамца, пловна својства, погонски и други уређаји и опрема чамца, а који се обавља:
  - 1) прије уписа чамца у уписник чамаца,
  - 2) прије промјене намјене или подручја пловидбе чамца,
  - 3) после сваке обнове чамца којом су промијењена његова пловна својства.
- (4) Редовним прегледом се провјерава опште стање чамца, стање конструкције трупа, евентуалне измјене пловних својстава, погонски и други уређаји и опремљеност чамца, а преглед се обавља у сљедећим роковима:
  - 1) сваке пете године за чамце из члана 47. став 2. овог закона,
  - 2) сваке године за чамце намијењене за привредне сврхе, којим се врши превоз путника,
  - 3) сваке двије године за чамце намијењене за привредне сврхе (превоз ствари и риболов) и јавне потребе.
- (5) Ванредним прегледом чамца, као код основног прегледа и редовног прегледа, провјерава се цјелокупно стање чамца, а нарочито цјелокупно стање конструкције трупа чамца, његова пловна својства, стање поривних и других уређаја, као и стање опреме чамца, а обавља се након претрпљене незгоде чамца, завршетка радова на поправци или обнови дијелова чамца, или у случају оправдане сумње да чамац не испуњава прописане услове који се односе на способност за пловидбу.
- (6) Министар доноси правилник којим се прописује начин утврђивања способности чамаца за пловидбу.

#### Члан 50.

- (1) Чамац се баждари према техничким правилима утврђеним за чамце и плутајуће објекте.
- (2) Ако се поправком или преправком чамца мијења тонажа, чамац се обавезно поново баждари.

#### Члан 51.

- (1) Утврђивање способности чамца за пловидбу и баждарење чамца обавља правно лице које овласти Министарство, а накнаде за обављање ових послова износе од 30 КМ до 500 КМ.
- (2) Министар доноси правилник којим се прописују критеријуми за утврђивање висине накнаде из става 1. овог члана.

#### Члан 52.

- (1) Чамцем може управљати пунољетно лице, које је оспособљено за управљање чамцем и има исправе утврђене прописима из области пловидбе.



(2) Министар доноси правилник којим се прописују услови које је дужно да испуњава лице за управљање чамцем, програм и начин стручног оспособљавања тих лица, као и образци и садржај увјерења о оспособљености за управљање чамцем.

(3) Влада доноси уредбу којом се утврђује висина накнаде за полагање испита за стицање стручне оспособљености за управљање чамцем.

#### Члан 53.

Одредбе чл. 46. до 52. овог закона не примјењују се на:

- 1) чамце који су припадак брода,
- 2) спортске чамце без сопственог погона намијењене за такмичење (веслачке чамце, кајаке, кануе, једрилице и сличне пловне објекте),
- 3) чамце без сопственог погона који су дужине до три метра, ако се њима не обавља привредна дјелатност.

## 2. Скела и сплав

#### Члан 54.

(1) Скела је пловни објекат намијењен за превоз лица, ствари и животиња са једне на другу обалу унутрашњих вода.

(2) Скела је способна за пловидбу и одређену намјену, ако су испуњени сљедећи услови:

1) да је утврђена способност скеле за пловидбу и превоз **у погледу конструкције, пловних својстава, погонских и других уређаја и опреме,**

2) **да** је скела уписана у одговарајући уписник, односно евиденцију,

3) **да** скелом управља стручно оспособљено лице.

(3) Утврђивање способности скеле за пловидбу обавља се на начин и под условима прописаним за утврђивање способности брода за пловидбу.

(4) Забрањен је превоз скелом дјеце испод седам година старости без пратње одраслих лица.

(5) Скелом се могу превозити опасне материје само на начин и под условима утврђеним прописима којима је уређена област превоза опасних материја.

(6) Скеле се уписују у Уписник који води Капетанија.

(7) Скелски прелаз је дио унутрашњих вода са изграђеним и уређеним прилазним путевима, опремљен за безбједно пристајање скеле и укрцавање и искрцавање лица и ствари које се превозе скелом.

(8) Министар доноси правилник којим се прописују услови опремања скела и отварања скелских прелаза, уз претходно прибављену сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

#### Члан 55.

(1) Сплав је најједноставнији тип пловила, састављен од међусобно повезаних трупца или дасака који формирају плутајућу платформу.

(2) Забрањено је сплаварење на унутрашњим водама Републике Српске.

(3) Забрана сплаварења из става 2. овог члана не односи се на случајеве тегљења, односно потискивања сплавова када се сплав и тегљач, односно потискивач сматрају као тегљени, односно потискивани састав (конвој).

(4) Изузетно, на одређеним дијеловима унутрашњих вода Републике Српске, пловидба сплавова помоћу водене струје, у облику организоване туристичке дјелатности може да се обавља уз одобрење Капетаније.

(5) Није дозвољен превоз на сплаву дјеце испод 15 година старости без пратње одраслих лица.

(6) Министар доноси правилник којим се прописују услови опремања сплавова.

## ГЛАВА V ПЛУТАЈУЋИ ОБЈЕКТИ

### Члан 56.

(1) Плутајући објекти могу бити намијењени за:

- 1) привредне сврхе и
- 2) за непривредне сврхе (разоноду, спорт и рекреацију).

(2) Плутајући објекти из става 1. овог члана се могу користити:

- 1) ако је утврђена њихова способност за плутање,
- 2) ако су уписани у уписник плутајућих објеката,
- 3) ако плутајућим објектом управља лице које је стручно оспособљено,
- 4) ако је терет на плутајућем објекту укрцан у складу са прописима о безбједности пловидбе, који су наведени у исправама и књигама плутајућег објекта, одобреној техничкој документацији плутајућег објекта и другим прописима, којима се уређују услови смјештаја укрцаног терета,

5) ако је плутајући објекат на одговарајућем мјесту безбједно привезан, усидрен или положен на дно унутрашњих вода.

(3) На утврђивање способности за плутање, односно употребу на одређеном дијелу унутрашњих вода, обалама и дну тих вода и за одређену намјену, баждарење, технички надзор и преглед плутајућег објекта за привредне сврхе и плутајућег објекте за непривредне сврхе (разоноду, спорт и рекреацију) ако је дужина пловила 20 метара и више и истиснине 100 тона и више, примјењују се одредбе овог закона које се односе на брод, а на плутајући објекат за непривредне сврхе **у габаритима чамца унутрашње пловидбе** примјењују се одредбе овог закона које се односе на чамце.

### Члан 57.

(1) За упис плутајућег објекта за привредне сврхе у уписник плутајућих објеката обавезно је да се, уз документацију прописану овим законом, приложи употребна дозвола коју издаје орган надлежан за послове просторног планирања, а за упис плутајућег објекта за непривредне сврхе прилажу се локацијски услови издати на начин утврђен прописима из области просторног планирања.

(2) Употребна дозвола, односно локацијски услови се прилажу и у случају сваке промјене мјеста привеза, сидрења или полагања на дно.

(3) На исправе и књиге плутајућих објеката сходно се примјењују одредбе овог закона о бродским исправама и књигама.

(4) Плутајући објекти се уписују у уписник плутајућих објеката.

(5) Уписник плутајућих објеката намијењених за привредне сврхе и плутајућих објеката за непривредне сврхе (разоноду, спорт и рекреацију) ако је дужина пловила 20 метара и више и истиснине 100 тона и више, води Капетанија, а уписник плутајућих објеката намијењених за непривредне сврхе **у габаритима чамца унутрашње пловидбе**

воде јединице локалне самоуправе на чијем подручју власник објекта има пребивалиште, односно сједиште.

(6) Захтјев за упис плутајућег објекта подноси се у року од 15 дана од дана извршеног основног прегледа, односно издавања исправе о способности плутајућег објекта за плутање.

(7) Министар доноси правилник **о плутајућим објектима и обавезним исправама и књигама које се воде за плутајуће објекте.**

## **ГЛАВА VI ПОСАДА БРОДА**

### **1. Заједничке одредбе**

#### **Члан 58.**

(1) Посаду брода сачињавају лица укрцана за извршење послова на броду и обавезно се уписују у попис посаде.

(2) За безбједну пловидбу, на броду се обавезно налази одговарајући број чланова посаде са прописаним звањима у унутрашњој пловидби.

#### **Члан 59.**

(1) Члан посаде може бити лице које је стекло одговарајуће звање и које за обављање послова тог звања на броду има овлашћење, као и приправник за стицање звања.

(2) Звање чланова посаде стиче се полагањем стручног испита за одређено звање, а доказује се овлашћењем за вршење послова на броду.

(3) Поред општег овлашћења за обављање послова одговарајућег звања, заповједник може да има и посебна овлашћења.

(4) Овлашћење из става 1. овог члана може се дати само лицу, које има одговарајућу здравствену способност да обавља посао на броду.

(5) Министар доноси правилник којим се утврђују звања, услови за стицање звања, општа и посебна овлашћења чланова посаде, као и најмањи број стручно оспособљених чланова посаде за безбједну пловидбу.

#### **Члан 60.**

(1) Здравствена способност чланова посаде утврђује се љекарским прегледом прије укрцавања на брод и периодичним љекарским прегледима за вријеме трајања запослења на броду.

(2) Члана посаде, који је привремено неспособан за рад, под утицајем је опојних дрога или алкохола или је у таквом тјелесном или душевном стању да је неспособан за безбједно вршење послова и дужности на броду, заповједник је дужан одмах удаљити са дужности.

(3) Министар доноси правилник којим се прописују услови за утврђивање здравствене способности чланова посаде, уз сагласност Министарства здравља и социјалне заштите.

#### **Члан 61.**

(1) Члан посаде је дужан да обавља послове на броду у складу са својим дужностима, на начин који омогућава безбједну пловидбу и не оштећује брод или терет на броду, не угрожава безбједност путника на броду или чланова посаде и не угрожава животну средину опасним материјама са брода.

(2) Брод са посадом који стоји дужан је да непрекидно има стражу.

(3) Састав страже обавезно је такав да је у свако вријеме довољан и да одговара посебним околностима у којима се врши стража (вријеме, видљивост, водостај, густина саобраћаја и слично).

(4) Члану посаде за вријеме вршења страже није дозвољено да напусти мјесто и просторију у којој се врши стража без одобрења заповједника брода или најстаријег официра палубе који замјењује заповједника брода.

#### Члан 62.

(1) Члан посаде може бити само лице које има бродарску књижицу.

(2) Бродарска књижица је исправа којом се доказује идентитет, звање и стручна оспособљеност члана посаде за вршење послова на броду, здравствено стање, својство у коме је члан посаде укрцан на брод и трајање запослења на броду.

(3) Бродарске књижице издаје орган надлежан за издавање путних исправа.

#### Члан 63.

(1) Ако бродар искрца са брода члана посаде изван луке у којој је сједиште бродара, бродар је дужан да му обезбиједи повратак у мјесто пребивалишта, односно боравишта (у даљем тексту: повратно путовање).

(2) Када се брод налази у иностранству, а бродар не поступи на начин описан у ставу 1. овог члана, повратно путовање на терет бродара обезбјеђује представништво Републике Српске у тој држави.

(3) Бродар има право регреса за наплату свих трошкова повратног путовања од члана посаде који се без дозволе искрцао са брода и тиме својом кривицом довео до престанка радног односа или који се искрцао са брода због повреде или обољења које је себи проузроковао намјерно или услед грубе непажње.

(4) Трошкови повратног путовања члана посаде обухватају дневнице и накнаду за лични превоз од момента искрцавања са брода до момента повратка у луку у којој је сједиште бродара, односно у мјесто његовог пребивалишта или боравишта, а у складу са уговором о раду.

#### Члан 64.

(1) Члан посаде дужан је да одмах обавијести заповједника или најстаријег официра који га замјењује о сваком ванредном догађају који би могао да угрози безбједност брода, путника, других лица или терета на броду, као и да проузрокује загађење животне средине опасним или штетним материјама са брода.

(2) У случају опасности, бродолома или друге хаварије, чланови посаде дужни су да предузимају радње за спасавање брода, путника, других лица и терета на броду, као и за заштиту животне средине, док заповједник не нареди да се брод напусти.

#### Члан 65.

Међусобна права и обавезе бродара и члана посаде уређују се на начин одређен прописима из области рада и радних односа.

## Члан 66.

Штете настале као посљедица тјелесне повреде или смрти члана посаде брода рјешавају се у складу са прописима којима је уређена област облигационих односа.

## 2. Заповједник пловила

### Члан 67.

(1) Пловилом заповиједа заповједник, којег поставља бродар.

(2) Заповједник домаћег брода је лице које је стручно оспособљено и посједује овлашћење за обављање послова заповједника брода и које испуњава услове утврђене прописима из области рада и радних односа.

(3) У случају смрти, спријечености или одсутности заповједника, замјењује га са свим његовим овлашћењима, по положају најстарији члан посаде.

### Члан 68.

Заповједник одговара за безбједност пловила и лица на пловилу, као и одржавање реда на пловилу на начин прописан овим законом и прописима на основу којих обавља дужност на пловилу и заступа бродара.

### Члан 69.

(1) Заповједник је обавезан да брине о снабдијевању пловила, вођењу документације, одржавању и исправности трупа, машина, уређаја и опреме, безбједности уређаја за укрцавање и искрцавање путника, укрцавању, слагању, превозу и искрцавању терета, укрцавању, смјештају и искрцавању путника, те обављању свих осталих послова који се односе на пловидбу.

(2) Заповједник је обавезан да током пловидбе буде на пловилу.

(3) Заповједник је дужан да, прије поласка на пут, провјери исправност пловила и да обезбиједи да се све прописане исправе и књиге, као и чланови посаде налазе на пловилу, а при превозу путника да утврди да ли су предузете све мјере за безбједност путника.

(4) Заповједник пловила са сопственим погоном обавезан је да провјери исправност и способност пловила у тегљеном, односно потискиваном саставу.

### Члан 70.

(1) Заповједник, односно официр палубе у смјени, који управља вођењем брода, обавезан је да предузима све мјере за безбједност брода и пловидбе.

(2) Заповједник је обавезан да лично руководи бродом кад год то захтијева безбједност брода, а нарочито кад брод упловљава у луку, односно пристаниште, канал или кад испловљава из њих, као и за вријеме слабе видљивости, магле или кад то захтијева безбједност брода у тегљењу или потискивању.

### Члан 71.

(1) Ако су, у случају опасности за пвило, све предузете мјере за спасавање пловила остале без успјеха, те је пропаст пловила неизбјежна, заповједник је обавезан, прије свега, да предузме мјере потребне за спасавање путника и других лица на пловилу,

да, ако је то могуће, уклони пловило прије потонућа са пловног пута и да нареди да се пловило напусти.

(2) У случају из става 1. овог члана заповједник је обавезан да предузме све мјере потребне за спасавање бродског дневника, а ако околности случаја допуштају и мјере за спасавање других исправа и књига, као и готовог новца из благајне.

(3) Заповједнику је дозвољено да напусти пловило тек након што је, у границама стварних могућности, предузео све мјере из ст. 1. и 2. овог члана.

#### Члан 72.

(1) У случају ванредног догађаја који угрожава безбједност брода или пловидбе, путника и других лица, ствари на броду или може довести до загађења животне средине, заповједник је обавезан опис тог догађаја одмах унијети у бродски дневник.

(2) Заповједник је обавезан да унесе у бродски дневник рођење и смрт лица на броду, наводећи мјесто или позицију пловила у вријеме рођења, односно смрти, као и да прими изјаву посљедње воље и да ту изјаву унесе у бродски дневник, наводећи вријеме када је посљедњу изјаву воље примио.

(3) Заповједник је обавезан да о чињеници рођења и смрти, те примању изјаве посљедње воље сачини записник и достави Капетанији у луци, односно пристаништу у **које пристане**, а у иностранству органима утврђеним прописима којима се уређује област матичних књига.

(4) Министар доноси правилнике којим се уређује начин поступања заповједника у случајевима описаним у ст. 2. и 3. овог члана.

#### Члан 73.

(1) Заповједник је обавезан да радио-везом пошаље обавјештење о било којој опасности за безбједност пловидбе са којом се брод на путу сусретне.

(2) Заповједник је обавезан да забиљешку о обавјештењу из става 1. овог члана унесе у бродски дневник.

#### Члан 74.

(1) Заповједник је дужан да свим лицима на броду издаје наређења у сврху обезбјеђена брода и пловидбе, одржавања реда на броду, те да надзире извршење тих наређења.

(2) Заповједник је дужан да, за вријеме пловидбе, ограничи слободу кретања на броду сваком лицу које угрози безбједност брода, чланова посаде, путника и других лица, ствари на броду и животну средину.

(3) За страног држављанина ограничење слободе кретања може да траје најдуже до доласка брода у прву луку, односно пристаниште у које брод уплови, а за држављанина Републике Српске најдуже до доласка брода у прву луку, односно пристаниште Републике Српске.

(4) Заповједник има право да члана посаде брода који нарушава безбједност пловидбе удаљи са дужности, а, према потреби, и искрца са брода.

#### Члан 75.

(1) Ако за вријеме путовања, члан посаде, путник или друго лице почини кривично дјело на броду, заповједник предузима мјере за спречавање или ублажавање могућности

наступања штетних посљедица тог дјела, као и мјере за обезбјеђење и покретање поступка ради утврђивања одговорности извршиоца.

(2) Ако постоји опасност да лице за које се основано сумња да је извршилац дјело понови или побјегне, заповједник наређује да се том лицу ограничи слобода кретања, да се на записник узму изјаве тог лица, свједока и оштећеног лица, да се утврде све околности под којима је дјело извршено и посљедице које су наступиле и да се као доказ узму на чување предмети на којима је или којима је дјело извршено.

(3) По доласку у луку, односно пристаниште Републике Српске у које брод најприје уплови, заповједник је дужан да извршиоца кривичног дјела преда органу надлежном за унутрашње послове са писменим извјештајем о извршеном кривичном дјелу, записницима и предметима наведеним у ставу 2. овог члана, а ако се брод налази у иностранству, заповједник поступа на начин утврђен прописима којима се уређује област кривичног поступка.

(4) Заповједник уноси у бродски дневник предузете мјере из става 1. овог члана уз образложење.

#### Члан 76.

(1) У случају када је члан посаде самовољно напустио брод, заповједник је обавезан да, у присуству два свједока, сачини записник и утврди које су личне ствари и исправе члана посаде остале на броду, а у бродски дневник уноси службену забиљешку.

(2) Заповједник је обавезан да личне ствари и исправе члана посаде који је самовољно напустио брод преда органу надлежном за унутрашње послове у првој домаћој луци.

#### Члан 77.

(1) Сматра се да је члан посаде самовољно напустио брод ако се није вратио на брод до одласка брода из луке.

(2) Ако је члан посаде био спријечен да се врати на брод до одласка брода из луке, сматра се да је самовољно напустио брод уколико се у року од три дана од дана одласка брода из луке није пријавио надлежној ~~лучкој~~ капетанији или ако се брод налази у иностранству дипломатско-конзуларном представништву земље чији је држављанин.

### ГЛАВА VII КАПЕТАНИЈА

#### Члан 78.

Капетанија је организациона јединица Министарства, која обавља управне, техничке и друге стручне послове којим се омогућава безбједна пловидба на унутрашњим водама Републике Српске.

#### Члан 79.

(1) Капетанија обавља следеће послове:

1) контролу и преглед свих пловила на унутрашњим водама и пловила која упловљавају или испловљавају из унутрашњих вода Републике Српске,

- 2) надзор пловидбе пловних објеката и постављања и премјештања плутајућих објеката,
- 3) надзор исправног функционисања објеката безбједности пловидбе,
- 4) трагање и спасавање лица и ствари на унутрашњим водама,
- 5) хидролошко обезбјеђење пловидбе на унутрашњим водама,
- 6) надзор унутрашњих вода у циљу спречавања загађивања унутрашњих вода опасним и другим штетним материјама са пловних и плутајућих објеката,
- 7) вођење уписа и брисање пловних и плутајућих објеката,
- 8) издавање исправа и књига пловила које по одредбама овог закона издаје Капетанија,
- 9) утврђивање стручне оспособљености за управљаче чамца,
- 10) одржавање реда у лукама, односно пристаништима, зимовницима, зимским склоништима, пристанима, товариштима, маринама, скелским прелазима, купалиштима и осталим дијеловима вода и обала унутрашњих пловних путева,
- 11) техничке и друге управне послове безбједности пловидбе.

(2) За вршење послова из става 1. овог члана службено лице Капетаније је дужно да има легитимацију.

(3) Министар доноси правилник којим се прописује облик и садржај легитимације из става 2. овог члана.

(4) Прегледом из става 1. тачка 2) овог члана, који се врши приликом упловљавања пловила у домаћу луку, односно пристаниште и приликом напуштања луке, односно пристаништа, службено лице Капетаније провјерава:

- 1) исправе за пловидбу,
- 2) свједочанство о баждарењу,
- 3) број чланова посаде за безбједну пловидбу, као и њихово звање,
- 4) податке из исправе у односу на положај теретне линије, односно слободног бока,
- 5) да ли је пловило укрцано у складу са добијеном теретном линијом, односно слободним боком и да ли је терет правилно распоређен, према подацима у исправама,
- 6) у случају да пловило превози опасан терет, исправу о способности брода за превоз опасног терета,
- 7) испуњеност свих осталих услова прописаних овим законом и прописима донесеним на основу њега, **као и прописима који уређују област превоза опасних материја**, а који утичу на безбједност пловидбе.

(5) Капетанија издаје допунски акт о уређењу пловидбе („саопштење бродарству“) којим на непосреднији начин, по указаној потреби и на одређеним дијеловима унутрашњих пловних путева, привремено уређује пловидбу, у складу са одредбама овог закона.

(6) Капетанија издаје одобрења и прописује наутичко-техничке услове за активности на пловном путу које могу да утичу на прописани режим пловидбе, уз претходно прибављену сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

## **ГЛАВА VIII**

### **ПРИПАДНОСТ, ИДЕНТИФИКАЦИЈА, УПИС И БРИСАЊЕ ПЛОВНИХ И ПЛУТАЈУЋИХ ОБЈЕКТА**



## 1. Припадност и идентификација брода

### Члан 80.

(1) Брод стиче припадност Републици Српској уписом у одговарајући уписник, односно издавањем бродског свједочанства.

(2) Брод и брод у градњи имају статус покретне ствари.

### Члан 81.

(1) Брод који је уписан у Уписник бродова обавезно има име односно ознаку, луку уписа и ENI број.

(2) ENI број се додјељује само једном и обавезно се уписује у бродско свједочанство и исправу о способности за пловидбу, те остаје непромијењен током читавог вијека трајања брода.

(3) Поред података из става 1. овог члана, брод обавезно носи и друге ознаке за идентификацију одређене техничким правилима правног лица овлашћеног за утврђивање способности брода за пловидбу.

(4) Сидра на бродовима имају ознаку припадности броду, односно бродару унутрашње пловидбе.

(5) Министар доноси правилник којим се прописује начин одређивања имена и ознака, ENI броја, вођења евиденције о именима и ознакама бродова.

## 2. Упис и брисање бродова

### Члан 82.

(1) У Уписник бродова који води Капетанија уписује се брод који је у цјелини у својини физичких лица која су држављани Републике Српске и БиХ са пребивалиштем у Републици Српској и БиХ, односно правних лица са сједиштем у Републици Српској и БиХ.

(2) У Уписник из става 1. овог члана може бити уписан и брод чији је бродар физичко лице које је држављанин Републике Српске или БиХ или правно лице са сједиштем у Републици Српској или БиХ, ако је власник дао сагласност за упис.

(3) За упис у Уписник, власник брода је обавезан да приложи сљедећу документацију:

- 1) доказ о власништву брода,
- 2) потврду о брисању брода из другог уписника бродова, ако је претходно у њега био уписан или доказ о самоградњи брода,
- 3) рјешење о регистрацији правног лица у регистру пословних субјеката,
- 4) рјешење о одређивању имена,
- 5) свједочанство о баждарењу,
- 6) исправу о способности за пловидбу,
- 7) доказ о извршеном осигурању у складу са одредбама Закона о обавезном осигурању у саобраћају,
- 8) доказ о плаћеном порезу у складу са Законом о порезима на употребу, држање и ношење добара
- 9) доказ о плаћеној накнади за коришћење објеката безбједности из члана 19. овог закона и
- 10) царинску декларацију за брод, ако је увезен из друге државе.

(4) Поновни упис брода врши се у случају промјене власника брода.

(5) Одредбе ст. 1, 2. и 3. овог члана примјењују се и на упис скела, техничких пловних објеката, потисница, тегљеница, плутајућих објеката намијењених за обављање привредне дјелатности и плутајућих објеката за непривредне сврхе (разоноду, спорт и рекреацију) ако је дужина пловила 20 метара и више и истиснине 100 тона и више.

#### Члан 83.

(1) У уписник бродова у градњи може се, на захтјев власника, уписати брод који се **гради** у бродоградилишту у Републици Српској.

(2) Брод који је уписан у страни уписник бродова не може се уписати у Уписник **бродова** Републике Српске.

#### Члан 84.

(1) Брод се брише из Уписника бродова:

- 1) ако је пропао или се претпоставља да је пропао,
- 2) ако више не испуњава услове из члана 82. овог закона,
- 3) ако се трајно повуче из пловидбе,
- 4) ако власник поднесе захтјев за брисање брода из Уписника,
- 5) ако се бродско свједочанство не продужи у року прописаном у члану 40. став 7. овог закона.

(2) Ако је на броду уписана хипотека, за брисање брода из Уписника потребна је сагласност повјериоца.

(3) Претпоставља се да је брод пропао ако су од пријема последње вијести о броду протекла три мјесеца, односно у том случају се претпоставља да је брод пропао оног дана када су примљене последње вијести о њему.

(4) Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примјењују се и на брисање бродова из уписника бродова у градњи, као и на брисање из одговарајућих уписника: скела, техничких пловних објеката, потисница, тегљеница, плутајућих објеката намијењених за обављање привредне дјелатности и плутајућих објеката за непривредне сврхе (разоноду, спорт и рекреацију) ако је дужина пловила 20 метара и више и истиснине 100 тона и више.

#### Члан 85.

(1) Уписници бродова су јавне књиге.

(2) Лице које учини вјероватним свој правни интерес има право да прегледа, преписује и фотокопира главну књигу Уписника, збирку исправа, именик власника бродова и именик бродова.

(3) Капетанија која води уписник дужна је да, лицу које то захтијева, изда увјерење о стању уписа у Уписнику бродова или уписнику бродова у градњи, као и препис исправа које се чувају у збирци исправа, ако уписи у уписнику упућују на те исправе.

(4) Увјерења и преписи исправа из става 3. овог члана су јавне исправе.

#### Члан 86.

(1) Бродови унутрашње пловидбе могу се уписати у:

- 1) уписник бродова,
- 2) уписник бродова у градњи,
- 3) уписник јавних бродова.

- (2) Уписници из става 1. овог члана састоје се од главне књиге и збирке исправа.
- (3) Главна књига Уписника бродова и уписника бродова у градњи састоји се из уложака.
- (4) Улошци главне књиге уписника из става 1. т. 1) и 2) овог члана имају лист А, лист Б и лист Ц, а уложак главне књиге уписника из става 1. тачка 3) овог члана има само лист А и лист Б.
- (5) Сваки брод се уписује у посебан уложак.

#### Члан 87.

- (1) У лист А уложка главне књиге уписују се подаци о идентитету брода или брода у градњи и њихове основне техничке карактеристике.
- (2) У лист Б уложка главне књиге уписује се пословно име и сједиште власника брода или брода у градњи, односно име и презиме и пребивалиште физичког лица које је власник брода и сва ограничења власника у вези са располагањем бродом или бродом у градњи.
- (3) Ако бродар није власник брода, у лист Б уложка главне књиге Уписника бродова уписују се и пословно име и сједиште бродара правног лица, односно име и презиме и пребивалиште бродара физичког лица.
- (4) У лист Б Уписника бродова у градњи могу се уписати и пословно име и сједиште, односно име и презиме и пребивалиште бродара или наручиоца.

#### Члан 88.

- (1) У лист Ц уложка главне књиге Уписника бродова уписују се права својине на броду или дијелу брода, те друга стварна права, закуп брода, бродарски уговор на вријеме за цијели брод, право прече куповине, као и друга ограничења располагања бродом, забране оптерећивања и отуђивања, као и све забиљешке за које није изричито одређено да се уписују у други лист уложка.
- (2) У лист Ц уложка главне књиге уписника бродова у градњи уписују се подаци из став 1. овог члана.
- (3) Министар доноси правилник којим се прописује поступак уписа бродова у Уписник бродова, подаци који се уносе у листове А, Б и Ц уложка главне књиге Уписника бродова, садржају збирке исправа и помоћних књига које се воде уз уписнике бродова и обрасцима тих исправа и књига.

### 3. Упис плутајућих објеката

#### Члан 89.

- (1) Плутајући објекти се уписују у уписнике плутајућих објеката.
- (2) Плутајуће објекте за привредне сврхе (обављање привредне дјелатности) уписује Капетанија, а плутајуће објекте за непривредне сврхе (спорт, разоноду и рекреацију), ако је у габаритима прописаним за чамац унутрашње пловидбе, уписује јединица локалне самоуправе, на којој власник чамца има пребивалиште, односно сједиште.
- (3) У уписник плутајућих објеката уписује се плутајући објекат који је у својини физичког или правног лица са пребивалиштем, односно сједиштем у Републици Српској.
- (4) У уписник плутајућих објеката не уписују се плутајући објекти који су уписани у друге домаће или стране уписнике.

(5) Плутајући објекат који је уписан у уписник плутајућих објеката дужан је да има ознаку, а може да има и име.

(6) Два плутајућа објекта не могу да имају исту ознаку, односно име.

(7) Уписник плутајућих објеката је јавна књига, а извод из тог уписника има доказну снагу јавне исправе.

(8) У случају промјене власника плутајућег објекта, врши се његов поновни упис.

(9) Власник плутајућег објекта дужан је да пријави сваку промјену података која се уноси у уписник плутајућих објеката у року од 30 дана од дана настанка промјене.

(10) О извршеном упису плутајућег објекта у уписник издаје се рјешење и пловидбена дозвола, односно бродско свједочанство.

(11) Свједочанство и пловидбена дозвола из става 10. овог члана продужава се сваке године.

(12) Министар доноси правилник којим се прописују обрасци, садржај и начин вођења уписника плутајућих објеката.

#### Члан 90.

(1) Плутајући објекат се брише из уписника плутајућих објеката ако:

- 1) пропадне, нестане или буде уништен,
- 2) је трајно повучен из пловидбе,
- 3) протекне више од 30 дана од дана истека регистрације плутајућег објекта,
- 4) не испуњава услове из члана 89. овог закона,
- 5) власник поднесе захтјев за брисање плутајућег објекта из уписника плутајућих објеката.

(2) Сматра се да је плутајући објекат пропао или нестало ако је од пријема посљедње вијести о објекту протекло више од три мјесеца, односно сматра се да је плутајући објекат пропао или нестало наредног дана од дана пријема посљедње вијести.

(3) Рјешење о брисању плутајућег објекта из уписника плутајућих објеката доноси орган који води уписник плутајућих објеката.

### 4. Упис и брисање чамаца

#### Члан 91.

(1) Чамци се уписују у уписник чамаца које воде јединице локалне самоуправе на чијем подручју власник чамца има пребивалиште, односно сједиште.

(2) У уписник из става 1. овог члана се уписује чамац који је у својини физичког или правног лица са пребивалиштем, односно сједиштем у Републици Српској.

(3) У уписник чамаца не уписују се чамци који су уписани у друге домаће или стране уписнике.

(4) За упис у уписник чамаца, власник чамца је обавезан да приложи сљедећу документацију:

- 1) доказ о власништву чамца,
- 2) потврду о брисању чамца из другог уписника чамаца, ако је претходно у њега био уписан **или доказ о самоградњи чамца**,
- 3) доказ о власништву погонског уређаја, односно мотора,
- 4) исправу о извршеном основном прегледу,
- 5) исправу о баждарењу чамца,
- 6) царинску декларацију за чамац, односно погонски уређај ако су увезени из друге државе,

7) доказ о извршеном осигурању у складу са одредбама Закона о обавезном осигурању у саобраћају,

8) доказ о плаћеном порезу у складу са Законом о порезима на употребу, држање и ношење добара,

9) доказ о плаћеној накнади за коришћење објеката безбједности из члана 19. овог закона и

10) за чамац за привредне сврхе – рјешење о обављању привредне дјелатности и упису правног лица у регистар пословних субјеката.

(5) Чамац који је уписан у уписник чамаца обавезно има ознаку, а може да има и име.

(6) Два чамца не могу да имају исту ознаку, односно име.

(7) Уписник чамаца је јавна књига, а извод из уписника чамаца има доказну снагу јавне исправе.

(8) У случају промјене власника чамца, врши се његов поновни упис.

(9) Власник чамца је дужан да пријави сваку промјену података, а која се обавезно уноси у уписник чамаца у року од 30 дана од дана настанка промјене.

(10) Јединица локалне самоуправе доноси рјешење о упису чамца у уписник чамаца и издаје пловидбену дозволу.

(11) Министар доноси правилник којим се прописује поступак уписа и брисања чамаца из уписника чамаца, издавање пловидбене дозволе и означавање чамаца регистарским ознакама.

## Члан 92.

(1) Чамац се брише из уписника чамаца ако:

- 1) пропадне, нестане или буде уништен,
- 2) буде трајно повучен из пловидбе,
- 3) протекне више од 30 дана од дана истека регистрације чамца,
- 4) више не испуњава услове из члана 91. овог закона,
- 5) власник поднесе захтјев за брисање чамца из уписника чамаца.

(2) Сматра се да је чамац пропао или нестало ако је од пријема посљедње вијести о чамцу протекло више од три мјесеца и у том случају сматра се да је чамац пропао или нестало наредног дана од дана пријема посљедње вијести.

## Члан 93.

Одредбе о упису и брисању чамаца и плутајућих објеката не односе се на:

- 1) чамце који су припадак брода,
- 2) спортске чамце без сопственог погона намијењене за такмичење (веслачке чамце, кајаке, кануе, једрилице и сличне пловне објекте),
- 3) чамце без сопственог погона краће од три метра, ако се њима не обавља привредна дјелатност.

## ГЛАВА IX ПРЕВОЗ И ПЛОВИДБЕНИ ПОСЛОВИ

## Члан 94.

(1) Превоз путника и ствари врши се као јавни превоз или као превоз за сопствене потребе.

(2) Јавни превоз је превоз путника и ствари пловилима који је, уз једнаке услове, свима доступан и који се обавља на основу уговора о превозу.

(3) Превоз за сопствене потребе је превоз пловилима који врши физичко или правно лице за сопствене потребе.

(4) Међународни превоз је превоз пловилима из било које домаће луке, односно пристаништа у страну луку, односно пристаниште или обратно.

(5) Унутрашњи превоз је превоз пловилима из једне домаће луке, односно пристаништа у другу домаћу луку, односно пристаниште.

(6) Министар доноси правилник којим се утврђују услови за превоз на унутрашњим водама.

(7) Министар доноси правилник о начину превоза опасних материја на унутрашњим водама.

#### Члан 95.

(1) Бродар може да обавља јавни превоз путника и ствари у унутрашњем и међународном саобраћају ако је регистрован за обављање те дјелатности.

(2) Превоз за сопствене потребе у унутрашњем и међународном саобраћају може обављати правно или физичко лице ако је регистровано за обављање те дјелатности.

(3) Превоз путника и ствари између лука, односно пристаништа и других дијелова унутрашњих вода (каботажа) могу да врше само пловила уписана у уписнике пловила Републике Српске.

#### Члан 96.

Бродар из члана 95. став 1. овог закона и правна лица која управљају лукама дужни су да обезбиједе да обавјештења о правима путника буду јавно доступна на пловилима и у лукама, као и да се лицима са инвалидитетом омогући несметано коришћење услуга.

#### Члан 97.

(1) Тегљење, односно потискивање је пловидбени посао када брод са сопственим погоном тегли, односно потискује други пловни или плутајући објект на унутрашњим водама.

(2) Тегљење, односно потискивање врши се на основу уговора о тегљењу, односно потискивању.

(3) Тегљење, односно потискивање може да обавља домаће физичко или правно лице ако је регистровано за послове тегљења, односно потискивања на унутрашњим водама.

(4) Пилотажа је давање стручних савјета заповједнику пловила, које даје стручно лице (лоцман) и односе се на вођење пловила када то захтијева безбједност пловидбе на водним путевима, лукама и пристаништима.

## ГЛАВА X ПЛОВИДБЕНЕ НЕЗГОДЕ

### 1. Судар пловила

#### Члан 98.

Пловидбена незгода је ванредан догађај на унутрашњим водама, настао у пловидби или **коришћењем** пловног и плутајућег објекта, пловног пута или објекта на њему, при којем је дошло до људских жртава или тјелесних повреда, материјалне штете или загађивања животне средине.

#### Члан 99.

Бродар, односно власник пловила одговоран је за штету за коју се докаже да је проузрокована његовом кривицом и то за штету коју:

- 1) пловило, лица или ствари на пловилу претрпе због судара пловила,
- 2) једно пловило проузрокује другом пловилу због вршења маневра или пропуштања да изврши маневар или због непридржавања прописа о безбједности пловидбе, па и ако није дошло до судара пловила,
- 3) проузрокује усидрено пловило или се нанесе усидреном пловилу,
- 4) проузрокују један другоме пловила, која плове **у истом тегленом**, односно у истом потискиваном саставу.

#### Члан 100.

(1) Ако је штета проузрокована кривицом два или више пловила, свако пловило одговара сразмјерно својој кривици.

(2) Ако се обим кривице не може утврдити, одговорност пловила за штету је солидарна и дијели се на једнаке дијелове.

(3) Под одговорношћу пловила подразумијева се одговорност бродара или власника пловила.

(4) Код штете проузроковане сударом пловила надокнађује се и изгубљена добит, без обзира на степен кривице.

(5) Ако је сударом пловила проузрокована смрт или тјелесна повреда неког лица, одговорност се утврђује у складу са прописима којима је уређена кривичноправна област.

(6) За накнаду штете проузроковану на пловилу које није криво за судар, као и за оштећене ствари на њему, одговарају солидарно пловила чијом је кривицом дошло до судара.

## 2. Спасовање и пружање помоћи

#### Члан 101.

(1) Заповједник пловила који на било који начин дозна да се друго пловило и лица на том пловилу налазе у опасности дужан је да одмах крене у помоћ, обавјештавајући их о томе, ако је то могуће, и предузимајући мјере за њихово спасавање.

(2) Заповједник пловила у опасности има право, након договора са заповједницима који су одговорили на његов позив у помоћ, ако је договор могуће обавити, изабрати једно од пловила или више њих за које сматра да су најприкладнији да му пруже помоћ.

(3) Заповједник или заповједници пловила изабрани за пружање помоћи пловилу у опасности дужни су да прихвате избор и да одмах, највећом брзином, крену у помоћ лицима која су у животној опасности.

(4) Заповједник из става 3. овог члана дужан је да спасава лица која су у животној опасности и ако се оне томе противе или ако се спасавању лица противи заповједник пловила на којем се та лица налазе.

(5) Заповједник из става 3. овог члана није дужан да крене у помоћ и да предузме спасавање ако:

1) би предузимање тог спасавања представљало озбиљну опасност за пловило којим он заповиједа и за лица на том пловилу или ако он оправдано сматра да, према посебним околностима случаја, предузимање спасавања лица у опасности не би било успјешно,

2) сазна да је друго пловило изабрано да иде у помоћ и да је изабрано пловило тај избор прихватило,

3) од заповједника пловила у опасности, или непосредно од лица која су била у животној опасности, или од заповједника другог пловила који је стигао до тих лица буде обавијештен да помоћ више није потребна.

#### Члан 102.

(1) У случају судара пловила, заповједник је дужан да, ако је у могућности да то учини без озбиљне опасности за пловило којим заповиједа и за лица на њему, поред првенственог спасавања лица, предузме и спасавање пловила са којим се сударило пловило којим он заповиједа, као и да пловило коме пријети опасност да потоне, без одлагања, уклони са пловног пута.

(2) Заповједник је дужан да кад се пловило којим он заповиједа нађе у близини пловила које даје позив за помоћ и кад није било судара, одмах предузме спасавање тог пловила ако то може учинити без озбиљне опасности за пловило којим заповиједа и за лица на том пловилу.

(3) Заповједник је дужан да у бродски дневник унесе разлоге због којих није кренуо у помоћ лицима у опасности и предузео њихово спасавање, као и разлоге због којих није предузео спасавање пловила након судара.

### 3. Вађење потонулих ствари

#### Члан 103.

(1) Потонулу ствар може vadити из воде правно или физичко лице које је власник ствари.

(2) Потонула ствар може се vadити из воде на основу одобрења надлежне капетаније.

(3) У захтјеву за издавање одобрења за вађење потонуле ствари обавезно се наводи назив потонуле ствари, мјесто гдје се она налази, начин и средства потребна за вађење, доказ о праву својине и вријеме предвиђено за почетак и завршетак радова вађења.

(4) У одобрењу за вађење потонуле ствари Капетанија одређује наутичко-техничке услове и рок извођења радова.

(5) Одобрење за вађење ствари које имају или се претпоставља да имају обиљежје споменика културе издаје Капетанија, уз сагласност органа управе надлежног за заштиту споменика културе.

(6) О почетку, прекиду, настављању или напуштању радова на вађењу потонуле ствари, лице из става 1. овог члана је дужно без одлагања да обавијести Капетанију која је издала одобрење.

#### Члан 104.

(1) Ако се потонула ствар налази на таквом мјесту да представља опасност за пловидбу, за искоришћавање природних богатстава унутрашњих вода или да угрожава



или може да угрози животну средину, Капетанија ће издати рјешење лицу из члана 103. став 1. овог закона, да у примјереном року извади потонулу ствар.

(2) Ако лица из члана 103. став 1. овог закона не поступи према рјешењу, Капетанија ће на трошак и ризик власника издати рјешење којим се вађење потонуле ствари повјерава правном лицу из члана 14. став 2. овог закона.

(3) Ако потонула ствар представља директну опасност или сметњу за пловидбу, Капетанија може и без издавања рјешења поступити на начин прописан у ставу 2. овог члана.

#### Члан 105.

(1) Ако потонула ствар представља директну опасност или сметњу за пловидбу, а није познат власник пловила или кад је власник познат, али се утврди да он не намјерава вадити потонулу ствар, или када без оправданог разлога прекине или напусти започето вађење, вађење потонуле ствари повјерава се правном лицу из члана 14. став 2. овог закона.

(2) Сматра се да власник не намјерава предузети вађење потонуле ствари, односно да је прекинуо или напустио вађење ако у року од 30 дана од дана када је ствар потонула не достави изјаву да намјерава вадити потонулу ствар или ако у року од 15 дана од дана добијања одобрења не почне вађење, односно ако не настави радове на вађењу потонуле ствари, које је прекинуо или напустио без оправданог разлога.

#### Члан 106.

(1) Власник који не извади потонулу ствар у року од двије година од дана када је ствар потонула губи право својине, а потонула ствар прелази у својину Републике Српске.

(2) Ако се не може утврдити када је ствар потонула, претпоставља се да су пловни и плутајући објекти, ваздухоплови – хидроавиони, њихови дијелови, терет и друге ствари које су се на њима налазиле, потонуле сљедећег дана након пријема посљедње вијести о потонућу пловног и плутајућег објекта и ваздухоплова – хидроавиона, а остали предмети онога дана када је утврђено мјесто гдје су предмети потонули.

#### Члан 107.

(1) Правно лице које обавља вађење потонуле ствари на основу рјешења Капетаније или на основу уговора закљученог са овлашћеним лицем, ако тим уговором није друкчије уговорено, одговара за штету коју проузрокује својим радом, ако не докаже да се штета није могла избјећи или отклонити ни уз поступање са дужном пажњом.

(2) За штету проузроковану вађењем потонулих ствари одговара лице из става 1. овог члана, ако не докаже да је штета настала кривицом власника потонуле ствари или лица за које он одговара.

(3) Лице из става 1. овог члана има право на накнаду за вађење потонуле ствари, осим ако је вађење предузео против изричите забране овлашћеног лица.

(4) Ако уговорне стране друкчије не уговоре, накнада за вађење потонуле ствари не може бити већа од вриједности извађене ствари.

(5) Лице из става 1. овог члана, ако није уговорено друкчије, има право залог на извађеној потонулој ствари за обезбјеђење накнаде за вађење и чување ствари и може да задржи ствари док му власник ствари не плати накнаду, изузев за ствари за које се утврди да имају обиљежје споменика културе.

(6) Право на подношење тужбе за плаћање накнаде за вађење потонуле ствари застарјева протеком три године од дана када је обављено вађење потонуле ствари.

## **ГЛАВА XI**

### **ОДГОВОРНОСТ ВЛАСНИКА, БРОДАРА И**

### **ЗАПОВЈЕДНИКА ПЛОВИЛА**

#### **Члан 108.**

Власник пловила, бродар и лице које је у тренутку догађаја управљало пловилом, за смрт и тјелесне повреде купача и других лица које проузрокује пловило одговарају у складу са прописима којима је уређена та област.

#### **Члан 109.**

(1) Заповједник пловила одговара за штету коју пловило нанесе оперативним обалама, лукобранима, лучким, односно пристанишним уређајима и постројењима, плутајућим објектима (балисажним ознакама, плутачама за вез, подводним кабловима и цјевоводима и слично) и другим објектима у луци, односно пристаништу или на води.

(2) Пилотажа пловилом не ослобађа заповједника дужности да управља пловидбом и маневрисањем пловилом, као и одговорности која из тога настаје.

(3) Заповједник не одговара за штету из става 1. овог члана ако је штета проузрокована кривицом правног лица које управља луком, односно пристаништем, или је одговорно за стање обале, лукобрана, уређаја и постројења.

#### **Члан 110.**

(1) Није дозвољено испуштање, изливање или избацивање из пловила у унутрашње воде опасних предмета и материја, укључујући уље и деривате уља, који могу проузроковати загађење унутрашњих вода или створити препреку или опасност за пловидбу.

(2) Заповједник, чланови посаде и друга лица на пловилу дужни су да, на начин утврђен прописима из области заштите животне средине предузимају мјере ради избегавања загађења унутрашњих вода, количину отпада који настаје на пловилу сведу на најмању могућу мјеру и да избегавају евентуално мијешање разних врста отпада.

## **ГЛАВА XII**

### **НАДЗОР И КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**

#### **Члан 111.**

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врши Републичка управа за инспекцијске послове, посредством надлежних инспектора.

(3) Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба чл. 46-53. и чл. 91-93. овог закона врше и надлежни инспекцијски или органи комуналне полиције јединица локалне самоуправе.

#### **Члан 112.**

Инспекцијски надзор из члана 111. став 2. овог закона обухвата вршење надзора над:

- 1) пловилима, а односи се на заштиту лица на пловилу и заштиту животне средине од загађивања са пловила,
- 2) пловилима, а односи се на способност пловила за пловидбу,
- 3) лукама, пристаништима, сидриштима и зимовницима,
- 4) техничком одржавању водних путева и објектима безбједности пловидбе,
- 5) градњом на водном путу, а односи се на утицај на безбједност пловидбе,
- 6) превозом путника и ствари,
- 7) заштитом од загађивања опасним материјама са пловила.

#### Члан 113.

У инспекцијском надзору провјерава се да ли:

- 1) пловило има уредне бродске исправе, књиге и опрему,
- 2) су на пловилу од дана издавања, односно потврђивања исправе настале промјене због којих је очигледно да пловило у таквом стању није способно да плови без опасности за лица и ствари на њему и опасности за животну средину,
- 3) пловило испуњава услове прописане у чл. 81. и 91. овог закона,
- 4) стање лука, пристаништа, сидришта и зимовника представља опасност за безбједност пловидбе,
- 5) стање пловног пута или објекта безбједности угрожава безбједност пловидбе,
- 6) изградња објекта, изградња и одржавање водопривредних објекта, као и остали радови (експлоатација пијеска и друго) угрожавају безбједност пловидбе,
- 7) заповједник пловила и члан посаде имају одговарајуће звање или важеће исправе о укрцавању,
- 8) су заповједник и чланови посаде у психичком односно физичком стању које им омогућава обављање дужности,
- 9) пловило има важећу исправу за пловидбу, односно плутање,
- 10) је пловило натоварено преко линије дозвољеног газа,
- 11) је на пловилу укрцан већи број лица од дозвољеног и да ли је лице које управља пловилом стручно оспособљено,
- 12) пловило узрокује или може узроковати онечишћење животне средине,
- 13) пловило које превози опасан терет има исправу о способности брода за превоз опасног терета,
- 14) пловило има дозволу за обављање превоза путника и ствари, тегљење, односно потискивање или друге пловидбене послове.

#### Члан 114.

Осим овлашћења утврђених прописима који уређују поступак инспекцијског надзора, инспекцијски орган из члана 111. ст. 2. и 3. овог закона може да:

- 1) наложи да се у одређеном року, на безбједан начин, отклоне недостаци утврђени у оквиру надзора,
- 2) ако субјекат надзора, чији чамац није уписан у уписник чамаца, не поступи по налогу инспекцијског органа и не изврши упис чамца у одговарајући уписник, наложи да се такав чамац уклони из унутрашњих вода,
- 3) у случају неизвршења наложене мјере из тачке 2. овог става, изврши одузимање чамца,

4) заустави радове на пловном путу и објектима безбједности који могу довести у опасност безбједну пловидбу,

5) привремено забрани пловидбу пловилу које нема важећу исправу за пловидбу и потребну опрему,

6) забрани рад и удаљи са дужности члана посаде који није стручно оспособљен, ако не испуњава здравствене услове или ако на други начин угрожава безбједну пловидбу и безбједност лица на пловилу,

7) привремено забрани или ограничи пловидбу ако је то потребно да се отклони непосредна опасност за пловило, живот и здравље лица, као и животну средину.

#### Члан 115.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај правно лице члана 14. став 2. овог закона ако:

1) изградњу нових, уређење и одржавање постојећих пловних путева и објеката безбједности пловидбе на унутрашњим водама не обавља се на начин одређен прописима из области унутрашње пловидбе, вода, грађевинарства и заштите животне средине (члан 14. став 3),

2) ако не поступи на начин прописан чланом 17. став 2. овог закона,

3) ако објекте безбједности пловидбе не гради, поставља, одржава и обиљежава у зависности од категорије пловног пута и режима пловидбе (члан 20. став 1).

(2) За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

#### Члан 116.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај правно лице које управља луком или пристаништем ако:

1) **не поштује безбједност пловидбе прописану у члану 6. став 1,**

2) не одржава луку, односно пристаниште на начин којим се омогућава безбједно упловљавање, боравак и испловљавање пловила (члан 25. став 1),

3) не омогући свим пловилима коришћење објеката у луци, односно пристаништу према њиховој намјени и у границама расположивих капацитета (члан 25. став 2),

4) не обезбиједи свим пловилима коришћење луке, односно пристаништа, као и објекте безбједности пловидбе док трају елементарне непогоде (члан 25. став 3),

5) за вријеме вршења контроле домаћег или страног пловила одређене прописима који уређују област граничне контроле и прелазак државне границе, не обезбиједи услове за рад органа који врше контролу (члан 26. став 2).

(2) За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

#### Члан 117.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај страно правно лице ако:

1) страно пловило не истиче заставу своје државе припадности када се налази на унутрашњим пловним путевима Републике Српске (члан 10. став 3),

2) страно пловило које је због више силе или неког другог оправданог разлога упловило у унутрашње воде на којима важи посебан режим пловидбе, а не пријави се органу надлежном за граничну контролу и надлежној капетанији (члан 11. став 2).

(2) За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и заповједник страног пловила новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

#### Члан 118.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај заповједник пловила ако:

1) се не придржава привременог ограничења или забране пловидбе пловним путевима (члан 16. став 1),

2) при упловљавању и испловљавању из унутрашњих вода Републике Српске, упловљавању у луку, односно пристаниште, боравку на унутрашњим водама, лукама, односно пристаништима, контроли пловила, посаде, путника, терета, контроли укрцавања, односно искрцавања лица не поступа на начин који је одређен прописима којима се уређује област граничне контроле и прелазак државне границе (члан 26. став 1),

3) се на пловилу не налазе и уредно воде исправе и књиге (члан 39. став 4),

4) члана посаде који је привремено неспособан за рад, под утицајем опојних дрога или алкохола или је у таквом тјелесном или душевном стању да је неспособан за безбједно вршење послова и дужности на броду не удаљи са дужности (члан 60. став 2),

5) прими на брод члана посаде које нема бродарску књижицу (члан 62. став 1),

6) поступа супротно члану 68. овог закона,

7) не брине о снабдијевању брода, вођењу документације, одржавању и исправности тупа, машина, уређаја и опреме, безбједности уређаја за укрцавање и искрцавање путника, укрцавању, слагању, превозу и искрцавању терета, укрцавању, смјештају и искрцавању путника, те обављању свих осталих послова у вези са пловидбом (члан 69. став 1),

8) се за вријеме пловидбе не налази на броду (члан 69. став 2),

9) прије поласка на пут не провјери исправност пловила и не обезбиједи да се све прописане исправе и књиге, као и чланови посаде налазе на броду, а при превозу путника не утврди да ли су предузете све мјере за безбједност путника (члан 69. став 3),

10) не провјери исправност и способност брода у тегљеном, односно потискиваном саставу (члан 69. став 4),

11) не предузима све мјере за безбједност брода и пловидбе (члан 70. став 1),

12) лично не руководи бродом кад год то захтијева безбједност брода, а нарочито кад брод упловљава у луку, односно пристаниште, канал или кад испловљава из њих, као и за вријеме слабе видљивости, магле или кад то захтијева безбједност брода у тегљењу или потискивању (члан 70. став 2),

13) не предузме мјере потребне за спасавање путника и других лица на броду или ако је то могуће, уклони брод прије потонућа са пловног пута и не нареди да се брод напусти (члан 71. став 1),

14) не предузме све мјере потребне за спасавање бродског дневника, а ако околности случаја допуштају и мјере за спасавање других исправа и књига као и готовог новца из благајне (члан 71. став 2),

15) напусти брод прије него је предузео потребне мјере (члан 71. став 3),

16) у случају ванредног догађаја који угрожава безбједност брода или пловидбе, путника и других лица, ствари на броду или може довести до загађења животне средине, опис тог догађаја не унесе у бродски дневник (члан 72. став 1),

17) не унесе у бродски дневник податке о рођењу и смрти лица на броду, као и да прими изјаву посљедње воље и да ту изјаву унесе у бродски дневник (члан 72. став 2),

18) поступи супротно члану 72. став 3. овог закона,

19) не пошаље радио-везом обавјештење о било којој опасности за безбједност пловидбе са којом се брод на путу сусретне (члан 73. став 1),

20) забиљешку о обавјештењу не унесе у бродски дневник (члан 73. став 1),

21) свим лицима на броду не изда наређења у сврху обезбјеђења пловила и пловидбе, одржавања реда на броду, те ако не надзире извршење тих наређења (члан 74. став 1),

22) не ограничи слободу кретања на броду сваком лицу које угрози безбједност брода, чланова посаде, путника и других лица, ствари на броду и животну средину (члан 74. став 2),

23) члана посаде брода који нарушава безбједност пловидбе, не удаљи са дужности, а према потреби, и искрца са брода (члан 74. став 4),

24) не предузима мјере за спречавање или ублажавање могућности наступања штетних посљедица кривичног дјела, као и мјере за обезбјеђење и покретање поступка ради утврђивања одговорности извршиоца (члан 75. став 1),

25) лицу за које се основано сумња да је извршилац кривичног дјела не ограничи слобода кретања, не узме изјаве тог лица, свједока и оштећеног лица, да се утврде све околности под којима је дјело извршено и посљедице које су наступиле не узму на чување предмете на којима је или којима је дјело извршено (члан 75. став 2),

26) поступи супротно члану 75. став 3. овог закона,

27) не сачини записник и утврди које су личне ствари и исправе члана посаде остале на броду, а у бродски дневник уноси службену забиљешку у случају када члан посаде самовољно напусти пловило (члан 76. став 1),

28) личне ствари и исправе члана посаде који је самовољно напустио брод не преда органу надлежном за унутрашње послове у првој домаћој луци (члан 76. став 2),

29) дозна да се друго пловило и лица на том пловилу, налазе у опасности, а не крене у помоћ (члан 101. став 1),

30) у случају судара пловила не предузме и спасавање пловила са којим се сударило пловило којим он заповиједа, као и да брод коме пријети опасност да потоне, без одлагања уклони са пловног пута (члан 102. став 1),

31) не предузме мјере спасавања у случају када се пловило којим он заповиједа нађе у близини пловила, које даје позив за помоћ и кад није било судара (члан 102. став 2),

32) у бродски дневник не унесе разлоге због којих није кренуо у помоћ лицима у опасности и предузео њихово спасавање, као и разлоге због којих није предузео спасавање пловила након судара (члан 102. став 3),

33) ако пловило нанесе штету оперативним обалама, лукобранима, лучким, односно пристанишним уређајима и постројењима, плутајућим објектима (балисажним ознакама, плутачама за вез, подводним кабловима и цјевоводима и слично) и другим објектима у луци, односно пристаништу или на води (члан 109),

34) не предузима мјере ради избјегавања загађења унутрашњих вода (члан 110. став 2).

(2) Новчаном казном од 5.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана и бродар.

#### Члан 119.

Новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ казниће се за прекршај члан посаде брода ако:

1) не обавља послове на броду у складу са својим дужностима, на начин који омогућава безбједну пловидбу, и ако оштећује брод или терет на броду, угрожава безбједност путника на броду или чланова посаде и животну средину опасним материјама са брода (члан 61. став 1),

2) не предузима радње за спасавање брода, путника, других лица и терета на броду, као и за заштиту животне средине (члан 64. став 2).

#### Члан 120.

Новчаном казном од 500 КМ до 1.000 КМ казниће се за прекршај лице које управља чамцем ако:

- 1) није утврђена способност чамца за пловидбу (члан 48. став 1),
- 2) чамац није уписан у уписник чамаца (члан 48. став 2),
- 3) није стручно оспособљено за управљање чамцем (члан 48. став 3).

#### Члан 121.

Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај власник плутајућег објекта ако:

- 1) оштећени, насукани или потопљени пловни и плутајући објекти који ометају или угрожавају безбједност пловидбе или представљају стварну и непосредну опасност од загађивања не уклони са пловног пута (члан 12. став 3),
- 2) нису испуњени услови прописани чланом 56. став 2. овог закона,
- 3) нису прибављени локацијски услови (члан 57. став 1).

### ГЛАВА XIII

#### ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

#### Члан 122.

Концесије за употребу и коришћење унутрашњих вода Републике Српске издају се под условима и на начин одређен прописима којима је уређена област концесија.

#### Члан 123.

(1) Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети:

- 1) Правилник о остваривању начина заштите људи, ствари и животне средине (члан 6. став 2),
- 2) Правилник о поступку испитивања удеса пловила на унутрашњим водама Републике Српске (члан 6. став 2),
- 3) Правилник о начину и условима за пловидбу пловних и премјештање плутајућих објеката (члан 9. став 2),
- 4) Правилник о пловидби и боравку страних пловила на унутрашњим водама (члан 10. став 4),
- 5) Правилник о боравку страних пловила у распреси и о упловљавању страних јавних пловила у унутрашње воде Републике Српске (члан 11. став 5),
- 6) Правилник о техничком одржавању водних путева (члан 13. став 3),
- 7) Правилник о критеријумима за утврђивање висине накнаде за коришћење објеката безбједности пловидбе (члан 21. став 4),
- 8) Правилник о условима за боравак пловила у зимовницима (члан 28. став 2),
- 9) Правилник о начину и условима рада радио-службе за безбједност унутрашње пловидбе (члан 29. став 3),
- 10) Правилник о начину обављања пробне вожње (члан 35. став 2),

- 11) Правилник о исправама и књигама пловила (члан 39. став 7),
  - 12) Правилник о начину утврђивања способности чамаца за пловидбу (члан 49. став 6),
  - 13) Правилник о критеријумима за утврђивање висине накнаде за пловидбеност и баждарење чамаца (члан 51. став 2),
  - 14) Правилник о условима за управљање чамцем (члан 52. став 2),
  - 15) Правилник о опремању сплавова (члан 55. став 6),
  - 16) Правилник о плутајућим објектима и исправама и књигама плутајућих објеката (члан 57. став 7),
  - 17) Правилник о члановима посаде (члан 59. став 5),
  - 18) Правилнике о поступању заповједника у случајевима рођења и смрти на пловицу (члан 72. став 4),
  - 19) Правилник о легитимацији службених лица Капетаније (члан 79. став 3),
  - 20) Правилник о одређивању имена и ознака пловила (члан 81. став 5),
  - 21) Правилник о поступку уписа пловила у Уписник бродова (члан 88. став 3),
  - 22) Правилник о уписницима плутајућих објеката (члан 89. став 12),
  - 23) Правилник о упису и брисању чамаца из уписника чамаца (члан 91. став 11),
  - 24) Правилник о превозима на унутрашњим водама Републике Српске (члан 94. став 6),
  - 25) Правилник о начину превоза опасних материја на унутрашњим пловним путевима (члан 94. став 7.)
- (2) Министар ће, уз сагласност министра пољопривреде, шумарства и водопривреде, донијети Правилник о опремању скела (члан 54. став 7),
- (3) Министар ће, уз сагласност министра здравља и социјалне заштите, донијети Правилник о утврђивању здравствене способности чланова посаде (члан 60. став 3).

#### Члан 124.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о унутрашњој пловидби („Службени гласник Републике Српске“, бр. 58/01, 33/06, 1/08 и 100/11).

#### Члан 125.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:  
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК  
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић



# **ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О УНУТРАШЊОЈ ПЛОВИДБИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

## **I УСТАВНИ ОСНОВ**

Уставни основ за доношење овог приједлога садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 6. и 8. Устава Републике Српске, према којима Република, између осталог, уређује и обезбјеђује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине, правни положај предузећа и других организација, као и основне циљеве и правце привредног развоја, те политику и мјере за усмјеравање развоја.

## **II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ**

## **III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

## **IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА**

Потреба за доношењем Закона о унутрашњој пловидби Републике Српске настала је првенствено због чињенице да је постојећи Закон који је донесен 2001. године, претрпио три измјене и допуне, да, су у примјени примјећене недоречености у вези са захтјевима безбједности пловидбе, као и обавезе усклађивања прописа са правном тековином Европске уније и праксом и стандардима Савјета Европе. Потреба за доношењем новог Закона настала је и као посљедица интензивирања саобраћаја не само на ријеци Сави, на којој је успостављен међународни режим пловидбе, већ и на и на осталим пловним путевима у Републици Српској, те је неопходно одржавање пловног пута да би пловидба била безбједна и сигурна. Међународни режим пловидбе утврђен је и на ријеци Уни (до 15 ријечних километара – rkm), Врбасу (до 3 rkm), Босни (до 5 rkm) и Дрини (до 15 rkm). С обзиром на наведени режим пловидбе, потребно је подићи ниво пловности унутрашњих пловних путева Републике Српске на виши ниво, а то захтијева неопходне грађевинске радове и изградњу и одржавање објеката безбједности пловидбе.

У односу на друге видове саобраћаја, гдје је евидентан опоравак, превоз унутрашњим пловним путевима је још увијек на ниском нивоу. Треба напоменути да је водни саобраћај повољнији у односу на друге видове саобраћаја, као и еколошки прихватљивији, па је тако ријека Сава у пријератном периоду била веома важан ~~нутни~~ коридор и редовно се користила за превоз унутрашњим пловним путевима. Међутим, ратна дешавања на овим просторима, као и послератни недостатак инвестирања у одржавање пловног пута и развој пловидбене инфраструктуре проузроковали су велико опадање превоза и пловидбе том ријеком. Такође, евидентно је да су, у посљедње вријеме, унутрашњи пловни путеви веома интересантни за туризам и за одржавање разних спортских манифестација.

Капетанија пристаништа Брчко води Уписник бродова. Ради се о бродовима старије производње, изграђеним у неким европским земљама, који су били уписани у

евиденције тих земаља и на којима су вршене преинаке да би били оспособљени за пловидбу. Утврђивање способности тих бродова врше Технички регистар и Управа за утврђивање способности бродова за пловидбу. Приликом уписа бродова у Уписник, веома често настају проблеми око документације коју је потребно приложити за. У Уписнику Капетаније тренутно је уписано 30 бродова и потисница. Да би се ова област адекватно уредила, било је неопходно детаљно прописати документацију неопходну за упис бродова у уписник, као и обавезу прилагања брисовнице, односно доказа да брод није уписан у неки други уписник у земљи или иностранству. Све ово наведено у постојећем Закону није прецизирано.

Образовање и обуку лица која раде на бродовима не могу стећи у Републици Српској, јер тренутно не постоје институције које врше оспособљавање лица за рад на бродовима. Евидентно је да све више држављана Републике Српске ради на бродовима, али овлашћења, односно звања стичу у сусједним земљама. Потребно је омогућити овим лицима да, на начин како је то ријешено у земљама у окружењу, стичу звања и у Републици Српској.

Усклађивање домаћег законодавства са правном тековином Европске уније и праксом и стандардима Савјета Европе, такође је једна од обавеза која се мора испоштовати, а идентификоване су и директиве које се преузимају новим Законом, а које ће обезбиједити да бродови и бродари могу несметано да плове европским унутрашњим пловним путевима.

Све наведено представља разлоге који су утицали на доношење овог закона, а предвиђено је и доношење великог броја правилника, којим ће се детаљније разрадити одредбе овог закона.

## **V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА**

### **ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

Одредбама чл. 1. и 2. дефинисана је област која се уређује Законом и дато је објашњење појединих појмова који се користе у овом закону.

Одредбама чл. 3. и 4. у овим члановима је прописано шта се подразумијева под унутрашњим водама Републике Српске, и да оне представљају опште добро у својини и посједу Републике Српске.

У члану 5. дата је дефиниција пловила, и наведено шта чини пловне и плутајуће објекте.

### **ГЛАВА II БЕЗБЈЕДНОСТ ПЛОВИДБЕ**

Одредбама чл. 6. и 7. прописују се шта се подразумијева под безбједношћу пловидбе и утврђује обавеза бродара, заповједника пловила и правних лица која управљају луком или пристаништем да организују и врше надзор над обављањем послова који могу утицати на безбједност пловидбе.

У члану 8. прописани су режими пловидбе на унутрашњим пловним путевима.

У чл. 9, 10. и 11. прописано је којим пловилима је дозвољена пловидба на унутрашњим пловним путевима и наведено је да су страна пловила која плове унутрашњим пловним путевима дужна да за боравак и распреду на унутрашњим водама имају одобрење Капетаније.

Чланом 12. дефинисан је пловни пут и прописано да на пловном путу није дозвољено избацивати отпад или предмети са пловила, као и да се оштећени и потопљени објекти морају уклонити са пловног пута, како не би довели у питање безбједност пловидбе.

У чл. 13, 14. и 15. обрађено је техничко одржавање пловног пута и наведени су радови које обухвата техничко одржавање. Радови на одржавању пловног пута се одржавају у складу са прописаним режимом пловидбе, а категоризација се врши у складу са експлоатационим и техничким својствима пута.

Одредбама чл. 16, 17. и 18. образложено је да Капетанија има овлашћење да ограничи или забрани пловидбу на пловном путу у случају постојања опасности за кориснике пловног пута, и да привремено уреди пловидбу. Капетанија издаје одобрења за било какве активности на пловном путу које могу утицати на прописани режим пловидбе, као и за одржавање догађаја и приредби на пловном путу. Такође, приликом градње објеката безбједности пловидбе, све сталне или привремене препреке на пловном путу, власник или инвеститор морају уклонити у року одређеном од Капетаније. Све наведене активности се морају спроводити, како би пловидба пловним путевима била безбједна за кориснике.

Одредбама чл. 19. до 22. обухваћени су објекти безбједности пловидбе, изградња и одржавање истих. Корисници пловних путева су обавезни да плаћају накнаду за објекте безбједности, као и да надокнаде штету коју нанесу овим објектима. Капетанија прописује ред у објектима безбједности и доноси наутичко-техничке услове за формирање товаришта.

Одредбама чл. 23. до 26. дата је дефиниција луке, подјела лука, обавеза Капетаније да означи границе водног и копненог дијела луке, обавеза правног лица које управља луком да одржава луку на начин који гарантује безбједан боравак пловила, као и обавеза заповједника пловила да поштује прописе који уређују област граничне контроле.

Члан 27. обухвата остале објекте безбједности – сидришта, зимовнике и зимска склоништа. Прописано је да објекти безбједности пловидбе могу градити само уз одобрење које издаје Министарство у складу са прописима из области уређења простора и грађења.

Члан 29. обухвата обалне радио-станице и утврђује да су бродови са сопственим погоном и технички пловни објекти дужни да имају радио-станицу и да организују службу бдијења.

Члан 30. односи се на ријечни информациони систем. У овом члану извршено је дјелимично транспоноване директиве 2005/44. Предвиђено је да се РИС уводи на пловним путевима на којим је утврђен међународни режим пловидбе и наведено које информације садржи систем.

### ГЛАВА III ПЛОВИЛА

Одредбама чл. 31. до 37. обухватају утврђивање способности за пловидбу брода, скеле, техничких пловних објеката, потисница, тегљеница, плутајућих објеката намијењене за обављање привредне дјелатности и плутајућих објеката за непривредне сврхе (разноду, спорт и рекреацију) ако је дужина пловила 20 метара и више и истиснине је 100 тона и више, те начин и врсте прегледа.

У члану 38. обрађено је баждарење пловила и случајеви у којим се врши поновно баждарење пловила.

Члан 39. прописује обавезу да су пловила дужна да имају исправе које служе као доказ о идентитету, способности пловила за пловидбу, техничким подацима и осталим својствима пловила и књиге у које се уносе подаци о пловилу, важнијим догађајима и обављеним радњама на пловилу, као и подаци у вези са пловидбом и водним путем.

У члану 40. обрађено је бродско свједочанство у које податке из уписника пловила уписује Капетанија.

Члан 41. прописује да је пловило дужно да има свједочанство о баждарењу, затим ко издаје свједочанство и период важења свједочанства.

У члану 42. наведени су дневници и књиге које су обавезне за бродове.

Члан 43. односи се на попис посаде и податке које попис мора садржавати.

Одредбама чл. 44. и 45. утврђује се да су бродови обавезни да имају увјерење о дератизацији и свједочанство о безбједности радио-уређаја, за пловила која имају радио-уређај.

## ГЛАВА IV ПЛОВНИ ОБЈЕКТИ

Одредбама чл. 46. до 53. дата је дефиниција чамца, наведене су врсте чамаца, утврђивање способности чамаца за пловидбу, врсте прегледа, баждарење чамаца, као и да чамцем могу управљати само лица која су стручно оспособљена.

Члан 54. односи се на скеле, дефиницију скела, способност скеле за пловидбу, наведено је ко може да се превози скелом и упис скела.

Члан 55. односи се на сплав, дефиницију сплава, забрану сплаварења и у којим случајевима се може вршити сплаварење на унутрашњим водама Републике Српске.

## ГЛАВА V ПЛУТАЈУЋИ ОБЈЕКТИ

Одредбама чл. 56. и 57. прописане су врсте плутајућих објеката, начин утврђивања способности плутајућих објеката и документација потребна за упис плутајућих објеката. С обзиром на то да се плутајући објекти дијеле на плутајуће објекте за привредне и непривредне сврхе, наведено је да технички преглед плутајућег објекта за привредне сврхе врши на начин одређен за бродове, а на плутајући објекат за непривредне сврхе одредбе овог закона које се односе на чамце.

## ГЛАВА VI ПОСАДА БРОДА

У члану 58. наведено је ко чини посаду брода и да за безбједну пловидбу, брод мора имати одговарајући број чланова посаде са прописаним звањима у унутрашњој пловидби.

Члан 59. прописује да члан посаде може бити само лице које је стекло одговарајуће звање и које за обављање послова тог звања на броду има овлашћење.

У члану 60. обрађена је здравствена способност чланова посаде, и наведено да је прије укрцаја на брод обавезан љекарски преглед.

Одредбе чл. 61. и 62. односе се на чланове посаде, прописана је обавеза чланова посаде да обављају дужности на броду на начин који омогућава безбједну пловидбу. Такође, наведено је да је брод са посадом обавезан да непрекидно има стражу. Члан посаде може бити само лице које има бродарску књижицу, која представља исправу којом се доказује идентитет, звање и стручна оспособљеност, здравствено стање, својство у коме је члан посаде укрцан на брод и трајање запослења на броду.

Одредбе чл. 63, 64, 65. и 66. односе се на случајеве када бродар искрца члана посаде изван луке у којој је сједиште бродара, и обавезу бродара да том лицу обезбиједи повратак у мјесто пребивалишта, односно боравишта. Уколико се члан посаде искрцао без дозволе, бродар има право регреса трошкова повратног путовања. Такође, наведено је да се међусобна права и обавезе бродара и члана посаде уређују прописима који уређују област радних односа.

Одредбама чл. 67. до 77. прописано је да заповједник може бити лице које је стручно оспособљено и посједује овлашћење за обављање послова. Наведене су дужности и обавезе заповједника брода, у односу на безбједност брода, посаде брода и безбједност пловидбе. Ови чланови су усклађени са Директивом 2017/2397 о признавању стручних квалификација у унутрашњој пловидби.

## ГЛАВА VII КАПЕТАНИЈА

Одредбама чл. 78. и 79. прописано је да је Капетанија организациона јединица Министарства, смјештена у Брчком, која врши управне и стручне послове који се односе на безбједност пловидбе. Побројани су послови које је Капетанија дужна да обавља. За обављање послова контроле и прегледа пловила и објеката безбједности пловидбе, службена лица Капетаније обавезно имају овлашћење министра.

## ГЛАВА VIII ПРИПАДНОСТ, ИДЕНТИФИКАЦИЈА, УПИС И БРИСАЊЕ ПЛОВНИХ И ПЛУТАЈУЋИХ ОБЈЕКТА

Одредбама чл. 80. и 81. прописано је да брод стиче припадност Републици Српској уписом у уписник и добијањем бродског свједочанства. Наведено је да брод прије уписа мора имати име, луку уписа и ЕНІ број. ЕНІ број се додјељује броду само једном и остаје непромијењен током цијелог вијека трајања брода. ЕНІ број се по први пут уводи у Закон о унутрашњој пловидби Републике Српске, јер до сада нисмо имали захтјеве за додјељивања овог броја, будући да се углавном радило о старијим бродовима који су набављени у другим државама и којима је овај број већ додијељен. Два брода не могу имати исто име или ознаку за идентификацију.

Одредбама чл. 82. и 83. прописано је да се у уписник може уписати само брод који је у цјелини у својини физичких лица која су држављани Републике Српске и БиХ са пребивалиштем у Републици Српској и БиХ, односно правних лица са сједиштем у Републици Српској и БиХ или брод чији је бродар физичко лице које је држављанин Републике Српске или БиХ или правно лице са сједиштем у Републици Српској или БиХ, под условом да је власник дао сагласност за упис. Због веома честих компликација приликом уписа бродова у уписник, децидирано је наведена документација потребна за упис у уписник. На исти начин се уписују и бродови у градњи.

Чланом 84. прописани су случајеви када се брод брише из уписника, и када се сматра да је брод пропао. Важећим Законом нису биле предвиђене све околности у којима може доћи до брисања брода, тако да је овим законом то исправљено.

Одредбе чл. 85. до 88. односе се на уписнике бродова, врсте уписника, начин уписа података у главну књигу и збирку исправа. Надаље, наведено је шта се уписује у улошке А, Б и Ц главне књиге.

Члан 89. односи се на упис плутајућих објеката. У односу на важећи Закон, прописано је да плутајуће објекте за привредне сврхе уписује Капетанија, а плутајуће објекте за непривредне сврхе, ако су у габаритима прописаним за чамац унутрашње пловидбе, уписује јединица локалне самоуправе, на којој власник чамца има пребивалиште, односно сједиште.

Чланом 90. прописују се случајеви у којима се плутајући објекат брише из уписника и када се сматра да је плутајући објекат пропао или нестао.

Чланом 91. се прописује упис чамаца и документација потребну за упис. Такође, због уочених недостатака приликом уписа чамаца, било је неопходно прописати документацију потребну за упис, што у ранијем Закону није било.

Одредбе чл. 92. и 93. односе се на случајеве у којима се врши брисање чамаца из уписника, и када се сматра да је чамац нестао или пропао. Такође, наведени су и чамци на које се ова одредба не односи.

## ГЛАВА IX ПРЕВОЗ И ПЛОВИДБЕНИ ПОСЛОВИ

Члан 94. обрађује превоз путника и ствари и врсте превоза.

У чл. 95. и 96. наведено је ко може да врши јавни превоз и превоз за сопствене потребе. Како би се уредила та област, наведено је да превоз може да врши само правно лице које је регистровано за обављање те дјелатности. Такође, утврђена је обавеза бродара и правних лица која управљају лукама да су дужни да обезбиједе да обавјештења о правима путника буду јавно доступна и на пловилу и у лукама и да лица са инвалидитетом могу несметано користити услуге.

Члан 97. односи се на теглење бродова и ко може да врши теглење.

## ГЛАВА X ПЛОВИДБЕНЕ НЕЗГОДЕ

Одредбама чл. 98, 99. и 100. обрађује се судар пловила и начин утврђивања одговорности бродара и заповједника пловила за штету проузроковану сударом.

Одредбама чл. 101. и 102. прописују се обавезе заповједника пловила да предузме све мјере како би другом пловилу и лицима на том пловилу, која се налазе у опасности, пружили помоћ. Такође, наведени су случајеви у којима заповједник, уколико би довео у опасност своје пвило и посаду, није дужан да предузме спасавање другог пловила и лица на том пловилу.

Одредбама чл. 103, 104, 105, 106. и 107. уређују се случајеви вађења потонулих ствари на пловном путу. Наведено је да Капетанија издаје одобрење власнику ствари да може да вади потонулу ствар, али ако то не учини власник ствари или ако је власник непознат, Капетанија даје одобрење да то уради правно лице овлашћено за одржавање пловног пута. Потонула ствар која није извађена у року од двије године постаје својина Републике Српске.

## ГЛАВА XI ОДГОВОРНОСТ ВЛАСНИКА, БРОДАРА И ЗАПОВЈЕДНИКА ПЛОВИЛА

Одредбе чл. 108, 109. и 110. односе се на одговорност за смрт и тјелесне повреде које проузрокује пвило, одговорност за ствари које оштети пвило и одговорност за загађивање са пловила. Одговорност је на власнику брода, бродару, заповједнику и члановима посаде пловила, а утврђује се у складу са прописима којима се уређује та област.

## ГЛАВА XII НАДЗОР И КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Чланом 111. прописано је да управни надзор врши Министарство, а инспекцијски надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врши Републичка управа за инспекцијске послове, посредством надлежних инспектора, **као и инспекцијски органи и комунална полиција јединица локалне самоуправе.**

У члану 112. наведен је предмет инспекцијског надзора.

У чл. 113. и 114. прецизно је наведено шта инспектор провјерава приликом инспекцијског надзора, почев од бродских књига, исправа и опреме пловила, посаде, стања пловног пута, као и мјере које инспектор може предузети у случају непоштовања одредаба овог закона. Одредбама чл. 115, 116, 117, 118, 119, 120. и 121. прописане су казне за поступање супротно одредбама овог закона.

## ГЛАВА XIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Чланом 122. прописује се да се унутрашње воде могу дати под концесију само под условима и на начин одређен прописима којима се уређује област концесија.

У члан 123. наведено је које ће правилнике министар донијети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 124. прописује се да ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о унутрашњој пловидби („Службени гласник Републике Српске“, бр. 58/01, 33/06, 1/08 и 100/11).

Чланом 125. прописује се ступање на снагу овог закона.

## VI РАЗЛИКА ПРИЈЕДЛОГА У ОДНОСУ НА НАЦРТ ЗАКОНА

Нацрт Закона о унутрашњој пловидби Републике Српске разматран је на Другој сједници Народне скупштине Републике Српске одржаној дана 12.02.2019. године.

**У односу на Нацрт закона, у Приједлог су унесене одређене измјене и допуне. Прихваћена је примједба Министарства финансија и извршена је допуна чл. 82. и 91. на начин, да је приликом уписа у Уписник бродова и уписник чамаца, обавезно приложити доказ о извршеном осигурању у складу са Законом о обавезном осигурању у**

саобраћају. Такође, у исте чланове је унесена и одредба да се приликом уписа пловила прилаже и доказ о плаћеном порезу у складу са Законом о порезима на употребу, држање и ношење добара.

Републичка управа инспекцијске послове предложила је да се у члану 48. дода став 2. којим се прописује да, чамци који нису уписани у уписник, не могу боравити на унутрашњим водама, затим да се у члану 111. дода став да инспекцијски надзор над спровођењем одредаба чл. 46-53. и чл. 91-93. овог закона врше и надлежни инспекцијски или органи комуналне полиције јединица локалне самоуправе, као и да се у члану 114. додају ст. 2. и 3, којим се прописује да инспекцијски орган може наложити да се чамац уклони из унутрашњих вода ако није уписан у уписник односно да се исти може одузети.

Приједлози су прихваћени, јер је чињеница да се на унутрашњим водама Републике Српске, а посебно на Уни и Сави, налази доста чамаца, али да је мали број уписан у уписнике. Претпоставка је да чамци који нису уписани у уписнике немају ваљане исправе о способности за пловидбу и баждарењу, па самим тим представљају и опасност за безбједну пловидбу. Како би се повећао ниво инспекцијских контрола, а што ће омогућити да се ова област уреди на начин предвиђен овим законом, неопходно је појачати инспекцијски надзор и у исти укључити и инспекцијске органе и комуналну полицију јединица локалне самоуправе.

Није прихваћена примједба народног посланика Едина Рамића да се брише члан 4. који прописује да су унутрашње воде општа добра у својини и посједу Републике Српске. Наиме, како је то наведено у члану 1, овим законом уређују се услови и начин коришћења унутрашњих вода и обала унутрашњих вода Републике Српске, а у члану 3. да унутрашње воде Републике Српске чине ријеке, канали, језера и остали водени простори Републике Српске на чијим се одређеним пловним путевима, обавља пловидба. Пловни пут представља саобраћајну инфраструктуру, а иста је како је то предвиђено Уставом и Дејтонским споразумом власништво и надлежност ентитета, те је у том смислу, а у циљу заштите и спречавања сваког штетног поступања на унутрашњим водама и прописана одредба члана 4. Ради се, о како је већ наведено, унутрашњим пловним путевима Републике Српске, те самим тим Република уређује начин одржавања и управљања пловним путевима.

Након разматрања приједлога и сугестија осталих народних посланика који су учествовали у расправи у вези са овим нацртом, утврђено је да су исти већ садржани у Закону или ће се детаљније уредити правилницима.

Остале разлике Приједлога у односу на Нацрт закона нису суштинске природе и односе се на прецизирање одредаба Закона или њихово потпуније уређивање, као и техничко побољшање текста Закона.

## **VII ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊУ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ**

## **VIII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА**

Приједлог овог закона рађен је у складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, број 123/08). Приједлог је објављен на интернет страници Министарства саобраћаја и веза.

## **IX ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА**

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.